

Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023

Λευκωσία, 9 Αυγούστου 2023

Κύρια Σημεία για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023

Θετική οικονομική προοπτική

- Ο ρυθμός ανάπτυξης παρέμεινε ισχυρός και ανήλθε σε 3.4%¹ το α' τρίμηνο του 2023, ο δεύτερος υψηλότερος στην ευρωζώνη. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 2.8%¹ για το 2023
- Νέος δανεισμός ύψους €1.1 δις, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση παρά το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων
- Χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων ύψους €9.9 δις, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία και ετήσια βάση, καθώς οι συνεχείς αποπληρωμές αντισταθμίζουν το νέο δανεισμό

Ισχυρή κερδοφορία που συνεχίζει να επωφελείται από ευνοϊκές συνθήκες

- Καθαρά έσοδα από τόκους ύψους €358 εκατ., αυξημένα κατά 146% σε ετήσια βάση, τα οποία υποστηρίχθηκαν από την αύξηση των επιτοκίων και το συνεχιζόμενο χαμηλό κόστος καταθέσεων
- Συνολικά λειτουργικά έξοδα² μειωμένα κατά 2% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις ενέργειες που λήφθηκαν το 2022 για βελτίωση της αποδοτικότητας. Μείωση δείκτη κόστους προς έσοδα² στο 32%
- Κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €220 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023, εκ των οποίων €125 εκατ. το β' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με €43 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022)
- Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.0% για το α' εξάμηνο 2023 σε σύγκριση με 4.9% για το α' εξάμηνο 2022, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους

Ρευστότητα και ανθεκτικότητα ισολογισμού

- Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου είναι ευθυγραμμισμένη με τον στόχο του Συγκροτήματος. Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια στο 3.6% (0.8% μετά τις πιστωτικές ζημιές), μειωμένο κατά 7 ε.μ. σε ετήσια βάση
- Αύξηση δείκτη κάλυψης ΜΕΔ σε 78%. Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 48 μ.β.
- Καταθετική βάση, στην πλειονότητα της λιανική, ύψους €19.2 δις, αυξημένη κατά 4% σε ετήσια βάση και περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση
- Υψηλή ρευστότητα στον ισολογισμό με €9.1 δις τοποθετημένα στην ΕΚΤ
- Η συμμόρφωση με την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) για τις 31 Δεκεμβρίου 2025 έχει ήδη επιτευχθεί μετά την επιτυχή έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. τον Ιούλιο 2023

Ισχυρή κεφαλαιακή θέση και επικέντρωση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους

- Οργανική δημιουργία κεφαλαίου ύψους περίπου 220 μ.β³ για το α' εξάμηνο 2023, εκ των οποίων περίπου 120 μ.β³ το β' τρίμηνο 2023
- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 16.0%⁴ και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 21.1%⁴
- Επιτυχής αναχρηματοδότηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (AT1 Capital Securities) ύψους €220 εκατ.
- Καταβολή μερίσματος τον Ιούνιο 2023. Ποσοστό ('pay-out ratio') ύψους 14% από τα κέρδη του 2022⁵

Κύρια Σημεία για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 (συνέχεια)

Κύρια σημεία από την εκδήλωση ενημέρωσης επενδυτών που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2023 (Investor Update Event)

- Ο στόχος για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) αναβαθμίστηκε σε πάνω από 17% για το 2023 και πάνω από 16% για το 2025, ενδεικτικά υπολογισμένος με Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15%
- Δημιουργία οργανικού κεφαλαίου μεταξύ περίπου 200-250 μ.β. ετησίως για τα έτη 2023-2025, πριν την αφαίρεση των αναμενόμενων μερισμάτων
- Ο στόχος για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους παραμένει. Το ποσοστό ('pay-out ratio') αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση με στόχο να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας⁶

1. Προβλέψεις βάσει του Υπουργείου Οικονομικών
2. Αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές
3. Με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία
4. Περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 και μετά από πρόβλεψη για μέρισμα (βλέπε μέρος Β.2.1 'Κεφαλαιακή Βάση'). Η οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται υπό τη λήψη εποπτικής έγκρισης
5. Με βάση την προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία, όπως αναγνωρίστηκε στα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022
6. Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψιν τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1

*Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες για το ΔΠΧΑ 17 αναφέρονται στα Μέρη 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' και στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

Δήλωση Διευθύνοντος Συμβούλου Συγκροτήματος

«Κατά το α' εξάμηνο 2023 έχουμε επιτύχει ισχυρά οικονομικά και λειτουργικά αποτελέσματα, λόγω της συνεχιζόμενης αύξησης των επιτοκίων, της βελτιωμένης αποδοτικότητας, και σταθερής χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk), δημιουργώντας κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €220 εκατ. που ισοδυναμούν με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.0%. Η επίδοση αυτή αποδεικνύει ότι παραμένουμε σε καλή πορεία για την υλοποίηση των στόχων μας που παρουσιάσαμε κατά την πρώτη εκδήλωση ενημέρωσης επενδυτών τον Ιούνιο 2023.

Τα συνολικά μας έσοδα ανήλθαν σε €511 εκατ. εκ των οποίων €358 εκατ. προέρχονται από καθαρά έσοδα από τόκους, τα οποία είναι ψηλότερα από τα διπλάσια σε σχέση με τα περσινά επίπεδα, αντικατοπτρίζοντας το περιβάλλον των αυξανόμενων επιτοκίων και το συνεχιζόμενο χαμηλό κόστος καταθέσεων. Ο αυστηρός έλεγχος των εξόδων μας αποδεικνύεται επιτυχής παρά τις επίμονες πληθωριστικές πιέσεις, με τα συνολικά λειτουργικά έξοδα να είναι μειωμένα κατά 2% σε ετήσια βάση και ο δείκτης κόστος προς έσοδα (αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές) να ανέρχεται σε 32%.

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 48 μ.β. παρέμεινε στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας το χαμηλό ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ύψους 3.6%, βελτιώνοντας τον δείκτη κάλυψης ΜΕΔ σε 78% στις 30 Ιουνίου 2023.

Λόγω της υψηλής ρευστότητας στον ισολογισμό μας, είμαστε σε πλεονεκτική θέση για να επωφεληθούμε από την αύξηση των επιτοκίων. Περισσότερο από το ένα τρίτο των περιουσιακών μας στοιχείων είναι τοποθετημένα σε μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, ενώ η καταθετική μας βάση αυξήθηκε κατά 4% σε ετήσια βάση σε €19.2 δις.

Η κυπριακή οικονομία συνεχίζει να αποδεικνύεται δυνατή, παρά την αβεβαιότητα που επικρατεί στο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό οικονομικό περιβάλλον, καταγράφοντας ανάπτυξη ύψους 3.4% το α' τρίμηνο 2023, η δεύτερη υψηλότερη στην ευρωζώνη. Ως ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο, συνεχίσαμε να στηρίζουμε την οικονομία με την παραχώρηση νέων δανείων ύψους €1.1 δις το α' εξάμηνο 2023, διατηρώντας παράλληλα αυστηρά κριτήρια δανεισμού. Το χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων παρέμεινε σταθερό σε τριμηνιαία και ετήσια βάση, σε €9.9 δις, καθώς οι συνεχείς αποπληρωμές αντισταθμίζουν τον νέο δανεισμό.

Η κεφαλαιακή μας θέση παραμένει ισχυρή και σημαντικά πάνω από τις εποπτικές απαιτήσεις, με οργανική δημιουργία κεφαλαίου ύψους περίπου 220 μ.β κατά το α' εξάμηνο 2023. Στις 30 Ιουνίου 2023, ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ανήλθε σε 16.0% και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 21.1%. Πρόσφατα το Συγκρότημα επέστρεψε επιτυχώς στις αγορές κεφαλαίων, με την αναχρηματοδότηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (AT1) ύψους €220 εκατ. τον Ιούνιο 2023 και την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. τον Ιούλιο 2023. Στο πλαίσιο αυτό, το Συγκρότημα έχει ήδη επιτύχει την πλήρη συμμόρφωση του με την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) για τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Τον Ιούνιο 2023, ολοκληρώσαμε την πρώτη πληρωμή μερίσματος μετά από 12 χρόνια, σηματοδοτώντας τον μετασχηματισμό του Συγκροτήματος σε ένα ισχυρό, καλά κεφαλαιοποιημένο, βιώσιμα κερδοφόρο τραπεζικό και χρηματοοικονομικό οργανισμό. Η οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος συνεχίζει να σημειώνει σημαντική πρόοδο και είναι ευθυγραμμισμένη με τους στόχους μας, παρέχοντας τα θεμέλια για δημιουργία αξίας και παροχή σταθερής απόδοσης προς τους μετόχους μας».

Πανίκος Νικολάου

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος - στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση

Ενδιάμεση Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023

	Εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου	
	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹
	€000	€000
Κύκλος εργασιών	646,203	414,966
Έσοδα από τόκους	403,852	181,470
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	22,172	9,518
Έξοδα από τόκους	(56,083)	(37,514)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(11,599)	(7,752)
<i>Καθαρά έσοδα από τόκους</i>	358,342	145,722
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	93,879	98,086
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(4,275)	(4,447)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	15,839	11,898
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	5,680	(10,183)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	5,861	1,648
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	263	2,653
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	34,086	31,268
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	(9,788)	(10,197)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	788	(1,372)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	3,906	8,242
Λοιπά έσοδα	12,200	8,927
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>	516,781	282,245
Δαπάνες προσωπικού	(93,043)	(98,303)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(18,236)	(16,507)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(14,148)	(594)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(70,456)	(75,824)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>	320,898	91,017
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36,772)	(24,826)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(23,206)	(12,157)
Κέρδη πριν τη φορολογία	260,920	54,034
Φορολογία	(39,768)	(11,158)
Κέρδη μετά τη φορολογία για την περίοδο	221,152	42,876
Αναλογούντα σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	220,247	42,214
Δικαιώματα μειοψηφίας	905	662
Κέρδη για την περίοδο	221,152	42,876
Βασικά κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	49.4	9.5
Προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	49.3	9.5

¹ Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος - στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Ενδιάμεσος Ενοποιημένος Ισολογισμός στις 30 Ιουνίου 2023

	30 Ιουνίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹	1 Ιανουαρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα) ¹
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,127,429	9,567,258	9,230,883
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	431,812	204,811	291,632
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	49,302	48,153	6,653
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	138,661	190,209	199,194
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	487,806	467,375	748,695
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	2,703,240	2,046,119	1,191,274
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10,007,819	9,953,252	9,836,405
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	587,882	542,321	551,797
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	609,607	609,054	583,777
Αποθέματα ακινήτων	945,831	1,041,032	1,111,604
Επενδύσεις σε ακίνητα	74,339	85,099	117,745
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	227,953	227,934	265,942
Ακίνητα και εξοπλισμός	267,410	253,378	252,130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	47,546	52,546	54,144
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	-	-	358,951
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	25,706,637	25,288,541	24,800,826
Υποχρεώσεις			
Καταθέσεις από τράπεζες	448,713	507,658	457,039
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,004,480	1,976,674	2,969,600
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	18,391	16,169	32,452
Καταθέσεις πελατών	19,166,155	18,998,319	17,530,883
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	631,917	599,992	623,791
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	429,585	379,182	356,697
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	128,267	127,607	104,108
Ομολογιακά δάνεια	291,976	297,636	302,555
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	309,348	302,104	340,220
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34,618	34,634	39,817
Σύνολο υποχρεώσεων	23,463,450	23,239,975	22,757,162
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	80,686	76,939	99,541
Αδιανέμητα κέρδη	1,264,795	1,090,349	1,062,711
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,984,459	1,806,266	1,801,230
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	235,517	220,000	220,000
Δικαιώματα μειοψηφίας	23,211	22,300	22,434
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,243,187	2,048,566	2,043,664
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	25,706,637	25,288,541	24,800,826

¹ Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

€ εκατ.	Α' εξάμηνο 2023	Α' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Β' τρίμηνο 2023	Α' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	358	145	196	162	21%	146%
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	90	94	46	44	3%	-4%
Καθαρά κέρδη/ζημιές από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	21	3	8	13	-35%	-
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	25	24	15	10	57%	4%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	5	7	3	2	99%	-32%
Λοιπά έσοδα	12	9	9	3	218%	37%
Σύνολο εσόδων	511	282	277	234	19%	81%
Κόστος προσωπικού	(93)	(95)	(47)	(46)	4%	-2%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(69)	(69)	(35)	(34)	1%	-1%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(18)	(17)	(7)	(11)	-36%	10%
Σύνολο εξόδων	(180)	(181)	(89)	(91)	-2%	-1%
Λειτουργικά κέρδη	331	101	188	143	32%	228%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(24)	(23)	(13)	(11)	18%	6%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(30)	(13)	(19)	(11)	68%	128%
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(14)	(1)	(8)	(6)	24%	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(68)	(37)	(40)	(28)	39%	86%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	263	64	148	115	30%	-
Φορολογία	(40)	(11)	(22)	(18)	24%	256%
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	(1)	0	(1)	-36%	37%
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	222	52	126	96	32%	-
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά	(2)	(5)	(1)	(1)	11%	-57%
Κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	220	47	125	95	32%	-
Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	-	-	-	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(1)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	-	(3)	-	-	-	-100%
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	220	43	125	95	33%	-

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων - Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης	Α' εξάμηνο 2023	Α' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Β' τρίμηνο 2023	Α' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	3.17%	1.32%	3.43%	2.91%	52 μ.β.	185 μ.β.
Δείκτης κόστος προς έσοδα	35%	64%	32%	39%	-7 ε.μ.	-29 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	32%	58%	29%	34%	-5 ε.μ.	-26 ε.μ.
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	2.6%	0.8%	3.0%	2.3%	0.7 ε.μ.	1.8 ε.μ.
Βασικά κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ) ²	49.4	9.5	28.2	21.2	7.0	39.9
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	24.0%	4.9%	26.6%	21.3%	5.3 ε.μ.	19.1 ε.μ.

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

2. Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε 49.3 σεντς.

ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Σχόλια για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 στην 'υποκείμενη βάση', για την οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος, καθώς παρουσιάζονται ξεχωριστά τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία και επιπρόσθετα περιλαμβάνει ορισμένες επαναταξινομήσεις στοιχείων, εκτός των μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων, για λόγους παρουσίασης στην υποκείμενη βάση με σκοπό την ευθυγράμμιση της παρουσίασής τους με στοιχεία παρόμοιας φύσης.

Συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης για τη διευκόλυνση της σύγκρισης της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση, περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.1. 'Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Συνοπτικής Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' και στα 'Εναλλακτικά Μέτρα Απόδοσης' της 'Ενδιάμεσης Οικονομικής Έκθεσης 2023'.

Σε αυτή την ανακοίνωση, η οικονομική πληροφόρηση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και η τριμηνιαία οικονομική πληροφόρηση του 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για την επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 που μπήκε σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023 και εφαρμόζεται αναδρομικά. Ως αποτέλεσμα, τα οικονομικά στοιχεία, οι δείκτες και οι μετρήσεις για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 αναφέρονται πιο κάτω και στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

Σε αυτή την ανακοίνωση, **οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για την πρόταση καταβολής μερίσματος για το έτος 2022**. Αυτό αφορά την πρόταση από το Διοικητικό Συμβούλιο στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση ('ΕΓΣ'), για καταβολή τελικού μερίσματος από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά τη λήψη σχετικής έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ'). Το προτεινόμενο μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ως αποτέλεσμα, οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένοι για το μέρισμα του 2022 εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος 'Β.2.1 Κεφαλαιακή Βάση'.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Σχόλια για την υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17

Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα λογιστικό πρότυπο που εφαρμόστηκε την 1 Ιανουαρίου 2023 με αναδρομική εφαρμογή και θεσπίζει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής και συμβολαίων αντασφάλισης. Ουσιαστικά, το ΔΠΧΑ 17, επηρεάζει τη σταδιακή αναγνώριση κερδών για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς τα έσοδα κατανέμονται κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου, σε αντίθεση με την αναγνώριση κατά την αρχική καταχώρηση των συμβολαίων που ίσχυε κάτω από το ΔΠΧΑ 4. Αυτό το νέο λογιστικό πρότυπο **δεν αλλάζει τα οικονομικά μεγέθη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων αλλά μειώνει τη μεταβλητότητα της κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών του Συγκροτήματος.**

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος όπως έχουν αναπροσαρμοστεί για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 σε σχέση με το ΔΠΧΑ 4, έχει μειωθεί κατά €52 εκατ. (αναφορικά κυρίως με τις ασφαλιστικές δραστηριότητες κλάδου ζωής του Συγκροτήματος) από τις πιο κάτω αλλαγές:

- Την αποαναγνώριση της παρούσας αξίας ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIF') και της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, που είχε ως αποτέλεσμα την μείωση κατά €101 εκατ. στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.
- Την αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM')) που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά €49 εκατ.

Η εκτιμημένη μη δεδουλευμένη κερδοφορία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνεται στην επιμέτρηση των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια ως το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), η οποία θα αναγνωρίζεται σταδιακά στα έσοδα, καθώς παρέχονται οι υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Αναγνωρίστηκε υποχρέωση για συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM') ύψους περίπου €42 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αντικατοπτρίζεται στην επίδραση από τη αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αναφέρεται πιο πάνω).

Όσον αφορά την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17, **τα Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) μειώθηκαν κατά €14 εκατ. στα €57 εκατ. (έναντι €71 εκατ. κάτω από το ΔΠΧΑ 4) αντικατοπτρίζοντας κυρίως:**

- Το κέρδος αναβάλλεται και αναγνωρίζεται σαν υποχρέωση συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') όπως αναφέρεται πιο πάνω, και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Η επίδραση των αλλαγών στις παραδοχές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία, αναβάλλεται επίσης μέσω της υποχρέωσης συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') και αναγνωρίζεται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Υπάρχει αυξημένη χρήση ισχύων αξιών της αγοράς για την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων (για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής -τα unit-linked ασφαλιστήρια) και η μεταβλητότητα της αγοράς που συνδέεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής -τα unit-linked ασφαλιστήρια, αναγνωρίζεται στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), μειώνοντας έτσι τη μεταβλητότητα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 δεν είχε επίδραση στο εποπτικό κεφάλαιο του Συγκροτήματος. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα του οφέλους που προέκυψε από την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, η θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία κλάδου ζωής κατέβαλε μερίσμα ύψους €50 εκατ. στην Τράπεζα τον Φεβρουάριο 2023, το οποίο είχε θετική επίδραση στα εποπτικά κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά ισόποσο ποσό κατά την ίδια ημερομηνία, ενισχύοντας τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 50 μ.β. Αναμένεται ότι η ουσιαστική καταβολή μερίσματος από τις ασφαλιστικές εργασίες θα συνεχίσει.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Ενδιάμεσος Συνοπτικός Ενοποιημένος Ισολογισμός

€ εκατ.	30.06.2023	31.12.2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	±%
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,127	9,567	-5%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	432	205	111%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	3,330	2,704	23%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	10,008	9,953	1%
Αποθέματα ακινήτων	946	1,041	-9%
Επενδύσεις σε ακίνητα	74	85	-13%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,790	1,734	3%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	25,707	25,289	2%
Καταθέσεις από τράπεζες	449	508	-12%
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,004	1,977	1%
Καταθέσεις πελατών	19,166	18,998	1%
Ομολογιακά δάνεια	292	298	-2%
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	309	302	2%
Λοιπές υποχρεώσεις	1,244	1,157	7%
Σύνολο υποχρεώσεων	23,464	23,240	1%
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,984	1,807	10%
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	236	220	7%
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,220	2,027	10%
Δικαιώματα μειοψηφίας	23	22	4%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,243	2,049	10%
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	25,707	25,289	2%
Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	30.06.2023	31.12.2022¹	±
Δάνεια (€ εκατ.)	10,277	10,217	1%
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ)	288	282	2%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	19,166	18,998	1%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	52%	52%	-
Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια	3.6%	4.0%	-40 μ.β.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	78%	69%	+9 ε.μ.
Δείκτης μόχλευσης	8.5%	7.8%	+70 μ.β.
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	30.06.2023³	31.12.2022^{1,2}	±
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)	16.0%	15.2%	80 μ.β.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (με μεταβατικές διατάξεις)	21.1%	20.4%	70 μ.β.
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	10,257	10,114	1%
<p>1.Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.</p> <p>2.Οι Δείκτες Κεφαλαίου έχουν αναπροσαρμοστεί για την καταβολή μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο Μέρος Β.2.1. 3. Περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 και μετά από πρόβλεψη για μερίσμα (βλέπε μέρος Β.2.1 'Κεφαλαιακή Βάση'). Η οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται υπό τη λήψη εποπτικής έγκρισης</p> <p>Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα</p>			

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1 Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Συνοπτικής Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη βάση	Άλλα	Απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση
Καθαρά έσοδα από τόκους	358	-	358
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	90	-	90
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα	21	-	21
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	-	6	6
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες*	25	-	25
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	5	-	5
Λοιπά έσοδα	12	-	12
Σύνολο εσόδων	511	6	517
Σύνολο εξόδων	(180)	(16)	(196)
Λειτουργικά κέρδη	331	(10)	321
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(24)	24	-
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(30)	30	-
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(14)	14	-
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	(60)	(60)
Κέρδη πριν τη φορολογία και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία Φορολογία	263	(2)	261
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	-	(1)
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	222	(2)	220
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά	(2)	2	-
Κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	220	-	220

* Το Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες στην υποκείμενη βάση περιλαμβάνει το άθροισμα των γραμμών 'Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ανασφάλισης', 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες' και 'Καθαρά αποτελέσματα από ανασφαλιστικές υπηρεσίες' όπως περιλαμβάνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

Οι διαφορές επαναταξινόμησης μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης επεξηγούνται πιο κάτω:

- Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περίπου μηδεν εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει γίνει ώστε να συνάδει η παρουσίαση τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.
- 'Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος' ύψους περίπου €6 εκατ. στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αποτελούνται από καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση για να συνάδει η παρουσίαση τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1 Συμφιλίωση της Ενδιάμεσης Συνοπτικής Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

- Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές) που ανέρχονται σε €14 εκατ. και παρουσιάζονται στα *‘Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, στην υποκείμενη βάση παρουσιάζονται σε συνδυασμό με τις πιστωτικές ζημιές δανείων και απομειώσεις.
- Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού ύψους περίπου €2 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα *‘Άλλα λειτουργικά έξοδα’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος.
- Οι *‘Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* και η *‘Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν: i) πιστωτικές ζημιές για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €30 εκατ., οι οποίες περιλαμβάνονται στις *‘Πιστωτικές ζημιές δανείων’* στην υποκείμενη βάση, και ii) πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €7 εκατ. και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €23 εκατ., τα οποία περιλαμβάνονται στην *‘Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* στην υποκείμενη βάση, ώστε να παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις πιστωτικές ζημιές δανείων.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας ανήλθε σε €2,220 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με €2,119 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €2,027 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €1,984 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με €1,899 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €1,807 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 16.0% στις 30 Ιουνίου 2023 σε σύγκριση με 15.2% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 15.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αναπροσαρμοσμένος. Η δημιουργία οργανικού κεφαλαίου για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε περίπου 120 μ.β. Κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου 2023, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και άλλες μεταβολές και αρνητικά από τις προβλέψεις και απομειώσεις, καθώς και από τις διανομές και έξοδα αναχρηματοδότησης που αφορούν Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 και από την αύξηση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Σε αυτή την ανακοίνωση, οι δείκτες κεφαλαίων στις 30 Ιουνίου 2023, περιλαμβάνουν επισκοπημένα κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 και πρόβλεψη για ποσό τελικού μερίσματος σε ποσοστό (payout) 30% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία για την περίοδο, το οποίο αντιστοιχεί με το χαμηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος. Με βάση την τελευταία απόφαση ΔΕΕΑ, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος υπόκειται σε εποπτική έγκριση. Η πρόβλεψη για μερίσμα δεν αποτελεί δέσμευση για καταβολή μερίσματος ούτε αποτελεί εγγύηση ή διαβεβαίωση ότι θα γίνει καταβολή μερίσματος. Η Προσαρμοσμένη Κερδοφορία πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος ορίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) αφού ληφθούν υπόψη διανομές για λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην πιο κάτω παράγραφο «Επανάραξη πληρωμής μερισμάτων» στο Μέρος Β.2.1. Για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εφαρμόζεται ποσοστό ('payout ratio') 50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος, και αντιστοιχεί σε δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15.6% στις 30 Ιουνίου 2023.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου απορροφήθηκε σταδιακά και με πλήρη ενσωμάτωση (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Η τελική σταδιακή εισαγωγή του ποσού απομείωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ήταν επίδραση ύψους περίπου 65 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) την 1 Ιανουαρίου 2023. Επιπρόσθετα, εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με επιτόπια επιθεώρηση που αφορά την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τον Ιούνιο 2021. Η επίδραση της ανέρχεται σε 17 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2023.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 21.1% στις 30 Ιουνίου 2023 σε σύγκριση με 20.3% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 20.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε. Στις 30 Ιουνίου 2023, ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας περιλαμβάνει Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου με ονομαστική αξία ύψους περίπου €8 εκατ. (περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην πιο κάτω παράγραφο «Λοιποί Συμμετοχικοί Τίτλοι» στο Μέρος Β.2.1) και η επίδραση τους ανέρχεται σε περίπου 8 μ.β. Για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εφαρμόζεται ποσοστό ('payout ratio') 50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος, και αντιστοιχεί σε Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ύψους 20.7% στις 30 Ιουνίου 2023.

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Με βάση την ετήσια ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) το 2022, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ που λήφθηκε τον Δεκέμβριο 2022, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2023, οι απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ αναθεωρήθηκαν σε 3.08%, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο του 3.26%. Οι απαιτήσεις του αναθεωρημένου Πυλώνα ΙΙ περιλαμβάνουν αναθεωρημένη επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R add-on) ύψους 0.33%, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις. Εάν δεν ληφθεί υπόψη η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, η απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ έχει μειωθεί από 3.00% σε 2.75%.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις στις 30 Ιουνίου 2023 ανήλθε σε **10.26%**, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 10.10% για το 2022, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 1.73%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.02%. Η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε **15.10%**, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 15.03% για το 2022, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 3.08%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.02%. Η ΕΚΤ έχει επίσης διατηρήσει στο ίδιο επίπεδο, τη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Η Τράπεζα έχει προσδιοριστεί ως Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα (**O-SII**) από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, και από τον Νοέμβριο 2021 το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) έχει καθοριστεί στο 1.50%. Το απόθεμα αυτό έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019 στο 0.50%. Το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023 και ανέρχεται στο 1.50%.

Τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς Καθοδήγησης του Πυλώνα II δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα I, απαιτήσεις του Πυλώνα II ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η ΚΤΚ, σε συνέχεια αναθεωρημένης μεθοδολογίας όπως περιλαμβάνεται στη μακροπροληπτική πολιτική της, αποφάσισε να αυξήσει το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% στο 0.50% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Ο νέος δείκτης ύψους 0.50% πρέπει να τηρηθεί από τις 30 Νοεμβρίου 2023. Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο 2023 η ΚΤΚ ανακοίνωσε επιπρόσθετη αύξηση ύψους 0.50% στο Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Η αύξηση αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2024, αυξάνοντας το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) σε 1%.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2023 της ΔΕΕΑ της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν από την ΕΚΤ στις 28 Ιουλίου 2023. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε 'Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου' της 'Ενδιάμεσης Οικονομικής Έκθεσης 2023'.

Επανάραξη πληρωμής μερισμάτων

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΑ 2022, η απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους έχει αρθεί, τόσο για την Εταιρία όσο και για την Τράπεζα, με οποιαδήποτε διανομή μερίσματος να υπόκειται στη λήψη εποπτικής έγκρισης.

Τον Απρίλη του 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση από την ΕΚΤ να πληρώσει μέρισμα. Με τη λήψη αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας έχει προτείνει στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα'). Το προτεινόμενο τελικό μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το Μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και ισοδυναμούσε με ποσοστό ('payout ratio') ύψους 14% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ή με ποσοστό 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (όπως αναφέρεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022). Το Μέρισμα πληρώθηκε σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023.

Το μέρισμα είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Σε αυτή την ανακοίνωση, οι Δείκτες Κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί λαμβάνοντας υπόψη την καταβολή μερίσματος.

Η επανάραξη πληρωμής μερισμάτων μετά από 12 χρόνια, υποστηρίζει τη θέση του Συγκροτήματος ως ένα δυνατό και διαφοροποιημένο οργανισμό, ικανό για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Πολιτική μερισμάτων

Τον Απρίλιο 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πολιτική μερισμάτων του Συγκροτήματος. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους. Οι πληρωμές μερισμάτων αναμένεται να σημειώνουν συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος. Η πολιτική μερισμάτων λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας.

Λοιποί Συμμετοχικοί Τίτλοι

Στις 30 Ιουνίου 2023, οι λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι του Συγκροτήματος αφορούν τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και ανήλθαν σε €236 εκατ., αυξημένα κατά 7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και το προηγούμενο έτος.

Τον Ιουνίου 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (Fixed Rate Reset Perpetual Additional Tier 1 Capital Securities) (τα «Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου») ύψους €220 εκατ.

Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου αποτελούν μη εξασφαλισμένες και μειωμένης εξασφουσης υποχρεώσεις της Εταιρίας, δεν έχουν ημερομηνία λήξης και έχουν τιμή τους με την ονομαστική τους αξία. Φέρουν αρχικό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11.875%, θα καταβάλλεται κάθε εξάμηνο αναδρομικά και επανακαθορίζεται στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα ανά κάθε πενταετία. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου οποιαδήποτε ημέρα από 21 Ιουνίου 2028 μέχρι 21 Δεκεμβρίου 2028 (συμπεριλαμβανομένων των πιο πάνω ημερομηνιών) και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκων, υπό τη αίρεση εποπτικών εγκρίσεων και των σχετικών όρων εξόφλησης.

Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύνοντας το ενδιαφέρον περίπου 240 θεσμικών επενδυτών. Το βιβλίο προσφορών υπερκαλύφθηκε περισσότερο από 12 φορές με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 62.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Η τιμολόγηση αντικατοπτρίζει επίσης τη σημαντική βελτίωση στο πιστωτικό περιθώριο που ανήλθε σε περίπου 910 μ.β., σε σύγκριση με περίπου 1,260 μ.β. κατά την έκδοση των Χρεογράφων Κεφαλαίου το 2018 ('Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου').

Τα καθαρά έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στη θυγατρική της, Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ (η «Τράπεζα») για να χρησιμοποιηθούν για γενικούς εταιρικούς σκοπούς. Το δάνειο πληροί τις προϋποθέσεις ούτως ώστε να προσμετράται ως Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1 Capital) για την Τράπεζα.

Η έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου θα διατηρήσει την βέλτιστη κεφαλαιακή δομή του Συγκροτήματος και συνεισφέρει στον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος περίπου 215 μ.β.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία έχει προσκαλέσει τους κατόχους των υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου, ονομαστικής αξίας ύψους €220 εκατ. με ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης τον Δεκέμβριο 2023 να προσφέρουν τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου για αγορά από την Εταιρία με τιμή αγοράς ίση με 103% της ονομαστικής αξίας των Χρεογράφων Κεφαλαίου. Η Εταιρία έλαβε έγκυρες προσφορές για συνολικό ονομαστικό ποσό ύψους περίπου €204 εκατ., ή περίπου το 93% των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από την Εταιρία. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία αναγνώρισε κόστος ύψους περίπου €7 εκατ. στα κεφάλαια της του β' τριμήνου 2023, και συγχρόνως τερματίστηκε η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των μελλοντικών κουπονιών για τα αντίστοιχα χρεόγραφα. Έξοδα συναλλαγής ύψους €3.5 εκατ. σχετικά με τις πιο πάνω συναλλαγές αναγνωρίστηκαν στα κεφάλαια της Εταιρίας του β' τριμήνου 2023. Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου €16 εκατ. παραμένουν σε ισχύ στις 30 Ιουνίου 2023. Τον Ιούλιο 2023, η Εταιρία αγόρασε περίπου €7 εκατ. Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου στην ανοικτή αγορά, μειώνοντας περαιτέρω την ονομαστική αξία των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου σε περίπου €8 εκατ.

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις εφαρμόζονται για τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Ο νόμος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χειρίζονται τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως 'μη βασιζόμενες σε μελλοντική κερδοφορία' σύμφωνα με τις διατάξεις του CRR/CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), και συνεπώς να βελτιώνεται η κεφαλαιακή θέση τους.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ (συνέχεια)

Ως απάντηση στις ανησυχίες που ηγέρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με παροχή κρατικής ενίσχυσης η οποία προέκυψε από τον τρόπο χειρισμού αυτών των φορολογικών ζημιών, η Κυπριακή Κυβέρνηση προχώρησε στην υιοθέτηση τροποποιήσεων στον Νόμο, περιλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο τέλος πέραν του 1.5% ετήσιου τέλους εγγύησης που ήδη προβλεπόταν στον Νόμο, για να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις. Τον Μάιο 2022, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε αυτές τις τροποποιήσεις, οι οποίες εκ τότε έχουν τεθεί σε ισχύ. Όπως ορίζεται στις τροποποιήσεις στον Νόμο, το ετήσιο τέλος θα καθορίζεται από την Κυπριακή Κυβέρνηση σε ετήσια βάση, προβλέποντας ωστόσο ότι το ποσό που θα χρεωθεί θα καθοριστεί στο ελάχιστο τέλος ύψους 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως, επιτρέποντας να χρεωθεί υψηλότερο ποσό κατά το έτος κατά το οποίο οι τροποποιήσεις θα εφαρμοστούν (δηλαδή το 2022).

Εν αναμονή των τροποποιήσεων του Νόμου, το Συγκρότημα αναγνώρισε κατά τα προηγούμενα ότι αυξημένο ετήσιο τέλος ενδέχεται να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι αυτά τα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και περίπου €5 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως θα καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών.

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες

B.2.2.1. Τραπεζικό Πακέτο 2021 (CRR III, CRD VI και BRRD)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το **Τραπεζικό Πακέτο 2021**). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD IV και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2022. Τον Φεβρουάριο του 2023, η Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής και, επί του παρόντος, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 βρίσκεται στο τελικό στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ. Αναμένεται ότι το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

B.2.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή αρχές Μαΐου 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

Τον Φεβρουάριο 2023, η Τράπεζα έλαβε ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την τελική απόφαση για την υποβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την Τράπεζα, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης. Σύμφωνα με την απόφαση, η τελική ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 24.35% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (Leverage Ratio Exposure, LRE) (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπρόσθετα, η δεσμευτική ενδιάμεση απαίτηση για την 1 Ιανουαρίου 2022 που αντιστοιχεί στο 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) εξακολουθεί να είναι σε ισχύ.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

B.2.2.2 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) (συνέχεια)

Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η Τράπεζα πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, το οποίο αποτελείται από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) στις 30 Ιουνίου 2023, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανήλθε στο 21.5% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 10.2% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) στις 30 Ιουνίου 2023 περιλαμβάνει ένα ποσό περίπου €8 εκατ. που απέμεινε μετά τη δημοπρασία και τις ανοικτές αγορές των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου, με δικαίωμα εξόφλησης τον Δεκέμβριο του 2023. Η επίδραση αυτού του ποσού συνεισφέρει περίπου 8 μ.β. στον δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένο ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και περίπου 3 μ.β. στον δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένο ως ποσοστό του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα εκδωσε ένα Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. ('Ομόλογα'). Τα Ομόλογα συμμορφώνονται με τα κριτήρια Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και αναμένεται να συμβάλουν στις απαιτήσεις Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας.

Αναπροσαρμοσμένος για τα Ομόλογα, ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) βελτιώνεται σε 24.9%, καθώς ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE) βελτιώνεται σε 11.4%. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην παράγραφο «Ομολογιακά δάνεια» στο Μέρος Β.2.3. Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιήθηκε για την κάλυψη της απαίτησης Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ήταν 4.02% στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με 3.77% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), που αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω στις 30 Νοεμβρίου 2023 μετά από αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% των συνολικών ποσών έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο και σε 1% από τον Ιούνιο του 2024, όπως ανακοίνωσε η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Σε όλη αυτή την ανακοίνωση, οι δείκτες Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) στις 30 Ιουνίου 2023 περιλαμβάνουν κέρδη για το α' εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 και πρόβλεψη για μέρος σε ποσοστό 30% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για την περίοδο, που αντιστοιχεί με το χαμηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος. Για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εφαρμόζεται ποσοστό ('payout ratio') 50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος για την περίοδο, το υψηλότερο ποσοστό ('payout ratio') της εγκεκριμένης πολιτικής μερισμάτων του Συγκροτήματος, και αντιστοιχεί σε δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένο ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) ύψους 21.1% και δείκτη Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένο ως ποσοστό του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE) ύψους 10.1% στις 30 Ιουνίου 2023. Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE), αναπροσαρμοσμένοι για την έκδοση Ομολόγων, ανέρχονται σε 24.5% και σε 11.3% αντίστοιχα.

Αναπροσαρμόζοντας για τα Ομόλογα που εκδόθηκαν τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα πληροί την τελική απαίτηση της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που ορίζεται επί του παρόντος από το ΕΣΕ πολύ πριν από την ημερομηνία συμμόρφωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2025. Αναγνωρίζοντας ότι η απαίτηση της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) (ποσό και ημερομηνία) υπόκειται σε ετήσια επανεξέταση από τη ρυθμιστική αρχή, η Τράπεζα θα συνεχίσει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να βελτιστοποιήσει τις υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια ως ελάχιστες απαιτήσεις για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 30 Ιουνίου 2023, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €2,004 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) ΙΙΙ, σε σύγκριση με €1,988 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €1,977 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η Τράπεζα δανείστηκε συνολικό ποσό ύψους €3 δις από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ (TLTRO ΙΙΙ) μέχρι τον Ιούνιο 2021, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω των ευνοϊκών όρων δανεισμού, σε συνδυασμό με χαλάρωση στις απαιτήσεις εξασφαλίσεων.

Σε συνέχεια των αλλαγών στους όρους ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ οι οποίοι ανακοινώθηκαν από την ΕΚΤ τον Οκτώβριο 2022, και δεδομένης της ισχυρής ρευστότητας της Τράπεζας, η Τράπεζα προχώρησε στην αποπληρωμή δανεισμού ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ ύψους €1 δις τον Δεκέμβριο 2022. Η ημερομηνία λήξης του ποσού που δανείστηκε η Τράπεζα ύψους €1.7 δις από την έβδομη πράξη ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ έχει οριστεί τον Μάρτιο 2024, ενώ η ημερομηνία λήξης του ποσού €300 εκατ. από την όγδοη πράξη έχει οριστεί τον Ιούνιο 2024.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €19,166 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με €18,974 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023, σε €18,998 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και σε €18,450 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2022) περίπου στα ίδια επίπεδα το β' τρίμηνο και αυξημένες κατά 4% σε ετήσια βάση. Κατά τις 30 Ιουνίου 2023, οι καταθέσεις πελατών είναι επί το πλείστον από ιδιώτες και περίπου το 60% των καταθέσεων είναι προστατευμένες από το ταμείο εγγύησης καταθέσεων.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 37.4% στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 37.3% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 37.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 75% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και το 82% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 30 Ιουνίου 2023 (στα ίδια επίπεδα με τις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Ο δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις (Δ/Κ) ανήλθε σε 52% στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με 53% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 52% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 στην ίδια βάση), στα περίπου ίδια επίπεδα κατά το β' τρίμηνο.

Υποχρεώσεις Μειωμένης Εξασφάλισης

Στις 30 Ιουνίου 2023, η λογιστική αξία των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθαν σε €309 εκατ. (σε σύγκριση με €307 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €302 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αφορούν ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ('ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου').

Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό τη λήψη εποπτικών εγκρίσεων.

Ομολογιακά δάνεια

Στις 30 Ιουνίου 2023, η λογιστική αξία των ομολογιακών δανείων του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθαν σε €292 εκατ. (σε σύγκριση με €300 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €298 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αφορούν ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας.

Τον Ιούνιο 2021, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη της συναλλαγή για σκοπούς ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) μέσω έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. (το 'Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας'). Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του Ομολόγου Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα, κατά την απόλυτη της κρίση, για πρόωρη εξόφληση στις 24 Ιουνίου 2026, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας πληροί τα σχετικά κριτήρια και συνεισφέρει στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) για την Τράπεζα.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Χρηματοδότηση (συνέχεια)

Ομολογιακά δάνεια (συνέχεια)

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το «Ομόλογο»). Το Ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική του αξία και φέρει ετήσιο σταθερό επιτόκιο ύψους 7.375% το οποίο θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά μέχρι την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης στις 25 Ιουλίου 2027. Το Ομόλογο λήγει στις 25 Ιουλίου 2028, ωστόσο η Τράπεζα έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις (περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων) όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις. Εάν το Ομόλογο δεν εξοφληθεί από την Τράπεζα κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, το επιτόκιο από την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης μέχρι την ημερομηνία λήξης θα είναι κυμαινόμενο, ίσο με 3 μηνών Euribor + 409.5 μ.β., και θα καταβάλλεται κάθε τρίμηνο αναδρομικά. Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον από περισσότερους από 90 θεσμικούς επενδυτές, με το βιβλίο προσφορών να ανέρχεται μέχρι €950 εκατ. και με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 37.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Το Ομόλογο πληροί τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) συνεισφέροντας έτσι στις απαιτήσεις MREL της Τράπεζας.

Ρευστότητα

Στις 30 Ιουνίου 2023, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 316% (σε σύγκριση με 303% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 291% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%. Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 30 Ιουνίου 2023 ανήλθε σε €7.7 δις (σε σύγκριση με €7.4 δις στις 31 Μαρτίου 2023 και με €7.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2022). Η αύξηση στο πλεόνασμα ρευστότητας κατά το β' τρίμηνο 2023 αντικατοπτρίζει κυρίως τις υψηλότερες καταθέσεις. Εξαιρώντας το ΣΠΠΜΑ III και συμπεριλαμβάνοντας το ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. που εκδόθηκε τον Ιούλιο 2023, η ρευστότητα του Συγκροτήματος παραμένει ισχυρή με το ΔΚΡ να ανέρχεται σε 270% και πλεόνασμα ρευστότητας σε €6.1 δις.

Στις 30 Ιουνίου 2023, ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε στο 165% (σε σύγκριση με 160% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 168% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%.

B.2.4 Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €10,277 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με €10,278 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €10,217 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο τρίμηνο, καθώς οι συνεχείς αποπληρωμές αντισταθμίζουν το νέο δανεισμό.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €494 εκατ. (σε σύγκριση με τον εποχιακά ισχυρό νέο δανεισμό το α' τρίμηνο 2023 που ανήλθε σε €624 εκατ. και σε €444 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2022), μειωμένος κατά 21% σε τριμηνιαία βάση. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε κατά το β' τρίμηνο 2023 αποτελείται από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις ύψους €212 εκατ., δάνεια σε ιδιώτες (λιανικής τραπεζικής) ύψους €184 εκατ. (εκ των οποίων στεγαστικά δάνεια ύψους €119 εκατ.), δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους €48 εκατ. και δάνεια στον τομέα της ναυτιλίας και διεθνών εργασιών ύψους €50 εκατ. Κατά το α' εξάμηνο 2023, ο νέος δανεισμός παράμεινε ισχυρός και ανήλθε σε €1,118 εκατ. κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης για δάνεια σε επιχειρήσεις.

Στις 30 Ιουνίου 2023, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €10,008 εκατ. (σε σύγκριση με €10,013 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €9,953 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022), αυξημένα κατά 1% από την αρχή του έτους.

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς να ανέρχεται σε 42.4% στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 42.4% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 40.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου. Σήμερα οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος εστιάζουν κυρίως στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €13 εκατ., σε σύγκριση με €11 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πιστωτικές ζημιές δανείων παρέχονται στο Μέρος Β.3.3 'Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία'.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Ο αυξημένος πληθωρισμός σε συνδυασμό με το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, αναμένεται να επηρεάσει την συμπεριφορά των πελατών της Τράπεζας. Παρά τις επίμονες αυτές πιέσεις, δεν υπάρχουν ενδείξεις για επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέχρι σήμερα. Παρά την περιορισμένη αθέτηση των πελατειακών υποχρεώσεων, η παρακολούθηση και οι προβλέψεις σε τομείς και άτομα που είναι ευάλωτοι στις επιπτώσεις της επιδείνωσης στο μακροοικονομικό περιβάλλον παραμένουν, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι πιθανές δυσκολίες στην αποπληρωμή εντοπίζονται έγκαιρα, και παρέχονται κατάλληλες λύσεις σε βιώσιμους πελάτες.

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ)

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ) μειώθηκαν κατά €18 εκατ., ή 5% κατά το β' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με καθαρή οργανική μείωση ΜΕΔ ύψους €22 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2023, σε €371 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με €389 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €411 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Ως αποτέλεσμα, τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το 3.6% του συνόλου των δανείων στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 3.8% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 4.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 78% στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 73% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 69% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ καλύπτονται πλήρως.

Συνολικά, από το ανώτατο τους επίπεδο το 2014, τα ΜΕΔ έχουν μειωθεί κατά €14.6 δις ή 98% σε κάτω από €0.4 δις και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά 59 εκατοστιαίες μονάδες, από 63% σε κάτω από 4%.

Σχέδιο Ενοίκιο Έναντι Δόσης (ΣΕΕΔ)

Τον Ιούλιο 2023, το ΣΕΕΔ εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και στοχεύει στην μείωση των ΜΕΔ με υποθήκη κύρια κατοικία και ταυτόχρονα στην προστασία της κύριας κατοικίας των ευάλωτων δανειοληπτών. Τα επιλέξιμα κριτήρια περιλαμβάνουν:

- Δανειολήπτες με δάνεια με υποθήκη κύρια κατοικία που κρίθηκαν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και παρέμειναν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2022, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €250 χιλιάδες,
- Δανειολήπτες που κατείχαν ολοκληρωμένη αίτησή στο σχέδιο ΕΣΤΙΑ και είχαν κριθεί επιλέξιμοι αλλά μη βιώσιμοι, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €350 χιλιάδες, και
- Όλοι οι αιτούντες που είχαν εγκριθεί για το σχέδιο ΕΣΤΙΑ αλλά η ένταξη τους στο σχέδιο είχε μετέπειτα τερματιστεί.

Οι επιλέξιμοι αιτούντες θα έχουν τη δυνατότητα να διαμένουν στην κύρια τους κατοικία ως ένοικοι και θα εξαιρούνται από το στεγαστικό τους δάνειο, καθώς η κυβέρνηση θα καλύπτει πλήρως το απαιτούμενο ενοίκιο εκ μέρους τους. Οι επιλέξιμοι αιτούντες, μετά τα 5 χρόνια, θα έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν την κύρια κατοικία σε ευνοϊκή αξία, πιο χαμηλή από την αγοραία αξία της.

Μέχρι σήμερα, το σχέδιο δεν βρίσκεται σε εφαρμογή. Στόχος του είναι να δράσει ως ακόμη ένα εργαλείο για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ στον τομέα λιανικής τραπεζικής.

B.2.6 Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων ανέρχεται σε €3,178 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με €2,747 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €2,500 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένο κατά 16% από το προηγούμενο τρίμηνο. Η τριμηνιαία αύξηση αντανάκλα τις νέες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το β' τρίμηνο 2023, πριν τις αναμενόμενες λήξεις κατά το β' εξάμηνο 2023. Το χαρτοφυλάκιο αντιπροσωπεύει το 13% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) και αποτελείται από επενδύσεις ύψους €2,703 εκατ. (85%) που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και επενδύσεις ύψους €475 εκατ. (15%) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος κρατείται μέχρι τη λήξη του και ως εκ τούτου τα κέρδη/ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία δεν αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ή στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Αυτό το χαρτοφυλάκιο ομολόγων έχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση σε Α1 ή σε Αα2, όταν εξαιρούνται τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα. Η εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος ανέρχεται σε €2,619 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, αντικατοπτρίζοντας μη πραγματοποιηθείσα ζημία εύλογης αξίας ύψους €84 εκατ., που ισοδυναμεί με περίπου 80 μ.β. του δείκτη CET1.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.7 Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Συνολικά, οι πωλήσεις από την αρχή του 2019 ανέρχονται σε €0.8 δις και υπερβαίνουν τα ακίνητα που ανέλαβε κατά την ίδια περίοδο ύψους €0.5 δις.

Κατά το α' εξάμηνο 2023, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €71 εκατ. (σε σύγκριση με €87 εκατ. κατά το α' εξάμηνο 2022), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €4 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023 (σε σύγκριση με κέρδη ύψους περίπου €8 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022). Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με σχεδόν 45% των πωλήσεων σε αξία κατά α' εξάμηνο 2023 να αφορούν γη.

Κατά το α' εξάμηνο 2023, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 273 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους €78 εκατ., σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 373 ακίνητα, με τιμή συμβολαίου ύψους περίπου €99 εκατ. κατά α' εξάμηνο 2022.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα βρισκόταν σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους €66 εκατ. (τιμή συμβολαίου) στις 30 Ιουνίου 2023, εκ των οποίων τα €38 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες (σε σύγκριση με €81 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2022, εκ των οποίων τα €41 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες).

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €6 εκατ. κατά το α' εξάμηνο 2023 (σε σύγκριση με προσθήκες ύψους €26 εκατ. κατά το α' εξάμηνο 2022), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Στις 30 Ιουνίου 2023, η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους €1,010 εκατ., (εκ των οποίων ακίνητα ύψους €974 εκατ. κατηγοριοποιήθηκαν ως ανακτηθέντα ακίνητα) και αποτελούνται από ακίνητα ύψους €946 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Απόθεμα ακινήτων' και €64 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα', σε σύγκριση με €1,116 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,041 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €75 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα').

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (Συγκρότημα) € εκατ.	A' εξάμηνο 2023	A' εξάμηνο 2022	B' τρίμηνο 2023	A' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Αρχικό Υπόλοιπο	1,116	1,215	1,050	1,116	-6%	-8%
Προσθήκες (περιλαμβάνουν κόστος κατασκευής)	6	26	4	2	85%	-78%
Πωλήσεις	(71)	(87)	(30)	(41)	-26%	-19%
Καθαρή απομείωση	(23)	(8)	(15)	(8)	77%	181%
Μεταφορά στα/από ακίνητα για ίδια χρήση	(18)	-	1	(19)	-	-
Τελικό υπόλοιπο	1,010	1,146	1,010	1,050	-4%	-12%

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Β.2.7 Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU) (συνέχεια)

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (συνέχεια)

Ανάλυση ανά είδος και χώρα 30 Ιουνίου 2023 (€ εκατ.)	Κύπρος	Ελλάδα	Σύνολο
Οικιστικά	57	20	77
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	142	14	156
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	47	17	64
Ξενοδοχεία	22	0	22
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	462	4	466
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	225	0	225
Σύνολο	955	55	1,010

	Κύπρος	Ελλάδα	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2022 (€ εκατ.)			
Οικιστικά	69	21	90
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	180	14	194
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	48	19	67
Ξενοδοχεία	24	0	24
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	502	4	506
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	235	0	235
Σύνολο	1,058	58	1,116

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

B.3.1 Συνολικά Έσοδα

€ εκατ.	A' εξάμηνο 2023	A' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	B' τρίμηνο 2023	A' Τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	358	145	196	162	21%	146%
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	90	94	46	44	3%	-4%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	21	3	8	13	-35%	-
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	25	24	15	10	57%	4%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	5	7	3	2	99%	-32%
Λοιπά έσοδα	12	9	9	3	218%	37%
Μη επιτοκιακά έσοδα	153	137	81	72	14%	12%
Σύνολο εσόδων	511	282	277	234	19%	81%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	3.17%	1.32%	3.43%	2.91%	52 μ.β.	185 μ.β.
Μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€ εκατ.)	22,781	22,235	22,903	22,638	1%	2%

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.
Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €358 εκατ., σε σύγκριση με €145 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 αυξημένα κατά 146% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενα κυρίως από την επανατιμολόγηση των δανείων και ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε υψηλότερα επιτόκια, την περιορισμένη αύξηση στο κόστος χρηματοδότησης και την αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων, παρά τη μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τη πώληση ΜΕΔ μέσω του χαρτοφυλακίου Helix 3 (περίπου €8 εκατ. το α' εξάμηνο 2022) και το τέλος των ευνοϊκών όρων του δανεισμού ΣΠΠΜΑ (περίπου €7 εκατ. το α' εξάμηνο 2022).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €196 εκατ., σε σύγκριση με €162 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 αυξημένα κατά 21% σε τριμηνιαία βάση, υποστηριζόμενα από την αύξηση των επιτοκίων και από τη συνεχιζόμενη χαμηλή μετακύληση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος καταθέσεων (pass-through).

Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθε σε €22,781 εκατ., αυξημένος κατά 2% σε ετήσια βάση, λόγω της αύξησης των ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης του χαρτοφυλακίου ομολόγων και των καταθέσεων κατά περίπου €1.3 δις σε ετήσια βάση και €0.7 δις σε ετήσια βάση αντίστοιχα, που αντισταθμίστηκε εν μέρει με την αποπληρωμή δανεισμού ΣΠΠΜΑ ύψους €1.0 δις τον Δεκέμβριο 2022. Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το β' τρίμηνο 2023 έμεινε στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθε σε 3.17% (σε σύγκριση με 1.32% για το α' εξάμηνο 2022) αυξημένο κατά 185 μ.β. σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις αυξήσεις στα επιτόκια και την αύξηση στον μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε 3.43% (σε σύγκριση με 2.91% για το α' τρίμηνο 2023) αυξημένο κατά 52 μ.β. υποστηριζόμενο από τις αυξήσεις στα επιτόκια.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €153 εκατ. (σε σύγκριση με €137 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 αυξημένα κατά 12% σε ετήσια βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €90 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €21 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €25 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €5 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €12 εκατ. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται κυρίως στην αύξηση στα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €81 εκατ. (σε σύγκριση με €72 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 αυξημένα κατά 14% σε τριμηνιαία βάση) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €46 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €8 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €15 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €3 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €9 εκατ. Η αύξηση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται στην αύξηση των καθαρών αποτελεσμάτων από ασφαλιστικές εργασίες και στο μη επαναλαμβανόμενο έσοδο από ασφαλιστική απαίτηση ύψους περίπου €5 εκατ. που περιλαμβάνεται στα «λοιπά έσοδα».

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.1 Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €90 εκατ. (σε σύγκριση με €94 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, μειωμένα κατά 4% σε ετήσια βάση). Εξαιρώντας τις προμήθειες ρευστότητας και την αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 8% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας την εισαγωγή του αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών τον Φεβρουάριο 2022 και υψηλότερες καθαρές προμήθειες πιστωτικών καρτών.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €46 εκατ. αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση, κυρίως λόγω των υψηλότερων καθαρών προμηθειών πιστωτικών καρτών που προέκυψαν από τον αυξημένο όγκο συναλλαγών.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €21 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €16 εκατ. και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €5 εκατ.), σε σύγκριση με €3 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Η ετήσια αύξηση αντικατοπτρίζει τα αυξημένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, μέσω συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων (FX swaps) και αυξημένα καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €8 εκατ., σε σύγκριση με €13 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023, μειωμένα κατά 35% σε τριμηνιαία βάση. Η τριμηνιαία μείωση οφείλετε στα αυξημένα καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα που αναγνωρίστηκαν το προηγούμενο τρίμηνο. Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθε σε €25 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023, σε σύγκριση με €24 εκατ. για α' εξάμηνο 2022, αυξημένο κατά 4% σε ετήσια βάση.

Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθε σε €15 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με €10 εκατ. για α' τρίμηνο 2023, αυξημένο κατά 57% σε τριμηνιαία βάση. Η τριμηνιαία αύξηση αποδίδεται στη βελτιωμένη προσαρμογή της εμπειρίας (ασφάλιση κλάδου ζωής) και στις χαμηλότερες απαιτήσεις.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €5 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €4 εκατ., και καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ.), σε σύγκριση με €7 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Τα κέρδη ΔΔΑ δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €3 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €2 εκατ., και καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ.), σε σύγκριση με €2 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023.

Τα συνολικά έσοδα για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €511 εκατ. (σε σύγκριση με €282 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, αυξημένα κατά 81% σε ετήσια βάση), και σε €277 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με €234 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 19% σε τριμηνιαία βάση), κυρίως λόγω της ισχυρής αύξησης στα καθαρά έσοδα από τόκους όπως επεξηγείται πιο πάνω.

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Β.3.2 Συνολικά Έξοδα

€ εκατ.	Α' εξάμηνο 2023	Α' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Β' τρίμηνο 2023	Α' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Κόστος προσωπικού	(93)	(95)	(47)	(46)	4%	-2%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(69)	(69)	(35)	(34)	1%	-1%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(162)	(164)	(82)	(80)	3%	-2%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(18)	(17)	(7)	(11)	-36%	10%
Σύνολο εξόδων	(180)	(181)	(89)	(91)	-2%	-1%
Δείκτης κόστος προς έσοδα	35%	64%	32%	39%	-7 ε.μ.	-29 ε.μ.
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	32%	58%	29%	34%	-5 ε.μ.	-26 ε.μ.

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.
Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα συνολικά έξοδα για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €180 εκατ. (σε σύγκριση με €181 εκατ. για α' εξάμηνο 2022, μειωμένα κατά 1% σε ετήσια βάση), εκ των οποίων 52% αφορά το κόστος προσωπικού (€93 εκατ.), 38% αφορά τα άλλα λειτουργικά έξοδα (€69 εκατ.) και 10% αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές (€18 εκατ.). Η μείωση σε ετήσια βάση οφείλεται κυρίως στην μείωση στο κόστος προσωπικού. Τα συνολικά έξοδα για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €89 εκατ. (σε σύγκριση με €91 εκατ. για α' τρίμηνο 2023, μειωμένα κατά 2% σε τριμηνιαία βάση). Η μείωση οφείλεται κυρίως στην μείωση του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλων τέλων/εισφορών κατά 36% σε τριμηνιαία βάση.

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθε σε €162 εκατ. (σε σύγκριση με €164 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, μειωμένα κατά 2% σε ετήσια βάση), καθώς οι ενέργειες για βελτίωση της αποδοτικότητας εντός το 2022, συνεχίζουν να καλύπτουν εν μέρει τις μισθολογικές και πληθωριστικές πιέσεις. Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €82 εκατ. (σε σύγκριση με €80 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023, αυξημένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση).

Το κόστος προσωπικού για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθε σε €93 εκατ. (σε σύγκριση με €95 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, μειωμένο κατά 2% σε ετήσια βάση), ως αποτέλεσμα του Σχεδίου Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού το οποίο πραγματοποιήθηκε το γ' τρίμηνο 2022, και αντισταθμίζεται εν μέρει λόγω των πληθωριστικών πιέσεων και της πρόβλεψης για παροχές τερματισμού προσωπικού ύψους περίπου €3 εκατ. Επιπρόσθετα, το κόστος προσωπικού για το α' εξάμηνο 2023 περιλαμβάνει κόστος ύψους περίπου €3.8 εκατ. για παροχές προσωπικού (μεταβλητές αποδοχές), το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων και το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων. Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αφορά μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης. Το κόστος προσωπικού για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €47 εκατ. αυξημένο κατά 4% σε τριμηνιαία βάση λόγω κυρίως της πρόβλεψης για παροχές τερματισμού προσωπικού.

Τον Δεκέμβριο 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ του 2022 ή Σχέδιο του 2022). Το ΜΣΠΚ του 2022 περιλαμβάνει την παραχώρηση μετοχών στη βάση επίτευξης προϋποθέσεων επίδοσης (σκοροκάρτας) η οποία περιλαμβάνει στόχους που συνάδουν με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Οι υπάλληλοι που είναι επιλέξιμοι για το ΜΣΠΚ του 2022 είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής. Το ΜΣΠΚ του 2022 ορίζει ότι η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο και θα αξιολογείται τόσο βάσει χρηματοοικονομικών όσο και μη χρηματοοικονομικών στόχων (που οφείλονται στην υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος και στην ατομική απόδοση). Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, θα υπολογιστεί το ποσοστό των παροχών σε μετοχές που θα κατοχυρωθεί βάσει του αποτελέσματος αξιολόγησης επίδοσης.

Οι μετοχές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αξιολόγησης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Τον Ιούλιο 2022 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ). Το ΣΕΑ οδήγησε στη μείωση του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος κατά 16%, με συνολικό κόστος ύψους €101 εκατ. και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το γ' τρίμηνο 2022. Η ετήσια εξοικονόμηση υπολογίζεται σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης 2.7 έτη. Οι αναμενόμενες εξοικονομήσεις του ΣΕΑ αναμένεται να αντισταθμιστούν μερικώς από την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης το 2023.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.2 Συνολικά Έξοδα (συνέχεια)

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 2,902 άτομα στις 30 Ιουνίου 2023 σε σύγκριση με 2,883 άτομα στις 31 Μαρτίου 2023 και με 2,889 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €35 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση και ανήλθε σε €69 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023, περίπου στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση.

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €18 εκατ. σε σύγκριση με €17 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, αυξημένα κατά 10% σε ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα κυρίως της αύξησης των καταθέσεων κατά €0.7 δις σε ετήσια βάση. Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €7 εκατ., μειωμένα κατά 36% σε τριμηνιαία βάση. Η μείωση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται στη συνεισφορά της Τράπεζας στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) ύψους €4 εκατ. το οποίο αφορά το α' εξάμηνο 2023 και αναγνωρίστηκε το α' τρίμηνο 2023 (σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ).

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθε σε 32%, σε σύγκριση με 58% για το α' εξάμηνο 2022, μειωμένος κατά 26 ε.μ σε ετήσια βάση. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε 29%, σε σύγκριση με 34% για το α' τρίμηνο 2023, μειωμένος κατά 5 ε.μ σε τριμηνιαία βάση. Τόσο η τριμηνιαία όσο και η ετήσια μείωση οφείλεται στα υψηλότερα συνολικά έσοδα.

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Β.3.3 Κέρδη πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

€ εκατ.	Α' εξάμηνο 2023	Α' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17 ¹	Β' τρίμηνο 2023	Α' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή ±%	Ετήσια μεταβολή ±%
Λειτουργικά κέρδη	331	101	188	143	32%	228%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(24)	(23)	(13)	(11)	18%	6%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(30)	(13)	(19)	(11)	68%	128%
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά την αναστροφή)	(14)	(1)	(8)	(6)	24%	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(68)	(37)	(40)	(28)	39%	86%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	263	64	148	115	30%	-
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	0.48%	0.43%	0.51%	0.44%	7 μ.β.	5 μ.β.
<small>1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023. Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα</small>						

Τα λειτουργικά κέρδη για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €331 εκατ., σε σύγκριση με €101 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 (αυξημένα κατά 228% σε ετήσια βάση). Τα λειτουργικά κέρδη για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €188 εκατ., σε σύγκριση με €143 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 32% σε τριμηνιαία βάση). Τόσο η ετήσια όσο και η τριμηνιαία αύξηση, οφείλεται στη σημαντική αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €24 εκατ., σε σύγκριση με €23 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 (αυξημένα κατά 6% σε ετήσια βάση). Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €13 εκατ., σε σύγκριση με €11 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023.

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το α' εξάμηνο 2023 περιλαμβάνει 48 μ.β., σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το α' εξάμηνο 2022 ύψους 43 μ.β., αυξημένη κατά 5 μ.β. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το β' τρίμηνο 2023 περιλαμβάνει 51 μ.β., σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το α' τρίμηνο 2023 ύψους 44 μ.β., αυξημένη κατά 7 μ.β. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το β' τρίμηνο 2023 περιλαμβάνει 26 μ.β. (περίπου €7 εκατ.) αντικατοπτρίζοντας την αναστροφή προσαρμογών της διοίκησης για δάνεια στο Στάδιο 1 και Στάδιο 2 που ανταποκρίνονται σε συντηρητικές παραδοχές. Επίσης, περιλαμβάνει 17 μ.β. (περίπου €4 εκατ.) αντικατοπτρίζοντας μη επαναλαμβανόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων που αφορούν συγκεκριμένο πελάτη με δάνεια στο Στάδιο 3.

Στις 30 Ιουνίου 2023, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού (βλ. Μέρος ΣΤ. 'Όροι και Επεξηγήσεις'), ανήλθαν σε €288 εκατ. (σε σύγκριση με €282 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €282 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αναλογούν σε 2.8% του συνόλου των δανείων (σε σύγκριση με 2.7% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 2.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €30 εκατ., σε σύγκριση με €13 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, αυξημένες κατά 128% σε ετήσια βάση, λόγω κυρίως αυξημένων απομειώσεων σε συγκεκριμένα, μεγάλα, μη ρευστοποιήσιμα ακίνητα της ΔΔΑ. Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €19 εκατ., σε σύγκριση με €11 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023, αυξημένες κατά 68% σε τριμηνιαία βάση.

Οι προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά την αναστροφή) για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €14 εκατ., σε σύγκριση με €1 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Η ετήσια αύξηση οφείλεται στην αναθεωρημένη προσέγγιση αναφορικά με εκκρεμή νομικά έξοδα και στις προβλέψεις που αφορούν άλλα θέματα σχετικά με τις διαδικασίες μείωσης και πωλήσεων παλαιών και μη κύριων εκθέσεων του Συγκροτήματος. Οι προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά την αναστροφή) για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €8 εκατ., σε σύγκριση με €6 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023.

Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €263 εκατ., σε σύγκριση με €64 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €148 εκατ., σε σύγκριση με €115 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 30% σε τριμηνιαία βάση).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

€ εκατ.	A' εξάμηνο 2023	A' εξάμηνο 2022 ΔΠΧΑ 17'	B' τρίμηνο 2023	A' τρίμηνο 2023	Τριμηνιαία μεταβολή +%	Ετήσια μεταβολή +%
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	263	64	148	115	30%	-
Φορολογία	(40)	(11)	(22)	(18)	24%	256%
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	(1)	0	(1)	-36%	37%
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν της ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	222	52	126	96	32%	-
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά	(2)	(5)	(1)	(1)	11%	-57%
Κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	220	47	125	95	32%	-
Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	0	-	-	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(1)	-	-	-	-100%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	-	(3)	-	-	-	-100%
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	220	43	125	95	33%	-
1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023. Ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα						

Η **χρέωση φορολογίας** για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €22 εκατ., σε σύγκριση με €18 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 και ανήλθε σε €40 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023, σε σύγκριση με €11 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €222 εκατ., σε σύγκριση με €52 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €126 εκατ., σε σύγκριση με €96 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023.

Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €2 εκατ., σε σύγκριση με €5 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022, μειωμένα κατά 57% σε ετήσια βάση. Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €1 εκατ., περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €220 εκατ., σε σύγκριση με €47 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €125 εκατ., σε σύγκριση με €95 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 32% σε τριμηνιαία βάση).

Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του Project Helix 3, οι προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το α' εξάμηνο 2023 ήταν μηδενικές.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το α' εξάμηνο 2023 είναι μηδενικά, σε σύγκριση με €1 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 (τα οποία σχετίζονται με τις συμφωνίες πώλησης χαρτοφυλακίων ΜΕΔ). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το β' τρίμηνο 2023 είναι μηδενικά, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία αφορούν Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) για το α' εξάμηνο 2022 ύψους €3 εκατ. αφορούν Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω μίας θυγατρικής του Συγκροτήματος, μέσω του οποίου μικρός αριθμός υπαλλήλων του Συγκροτήματος εγκρίθηκαν προς αποχώρηση.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €220 εκατ., και αντιστοιχούν σε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) 24.0%, σε σύγκριση με €43 εκατ. για το α' εξάμηνο 2022 που αντιστοιχούσαν σε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) 4.9%. Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε €125 εκατ., σε σύγκριση με €95 εκατ. για

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (συνέχεια)

το α' τρίμηνο 2023 (αυξημένα κατά 33% σε τριμηνιαία βάση). Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ανέρχεται σε 26.6% για το β' τρίμηνο 2023, σε σύγκριση με 21.3% για το α' τρίμηνο 2023.

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον

Η κυπριακή οικονομία ανέκαμψε δυναμικά από την ύφεση του 2020 που προκλήθηκε από την πανδημία Covid-19, και κατάφερε να βελτιώσει σημαντικά το πιστοληπτικό και μακροοικονομικό της προφίλ κατά την περίοδο που ακολούθησε. Ο προϋπολογισμός της γενικής κυβέρνησης επέστρεψε σε πλεονασματικό ισοζύγιο, και το δημόσιο χρέος μειώθηκε απότομα σε σχέση με το ΑΕΠ το 2021-2022. Στον τραπεζικό τομέα, οι τράπεζες αναδιάρθρωσαν τους ισολογισμούς τους και μείωσαν σημαντικά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια τους, ενώ ταυτόχρονα αύξησαν τα κεφαλαιακά τους αποθέματα και βελτίωσαν την κερδοφορία τους. Οι αναπτυξιακές προοπτικές παραμένουν θετικές μεσοπρόθεσμα, υποστηριζόμενες από τα κονδύλια του προγράμματος "Επόμενη γενιά ΕΕ" της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία, το ποσοστό ανάπτυξης του πρώτου τριμήνου για το 2023 ήταν 3.4%, το οποίο ήταν σε μεγάλο βαθμό το αναμενόμενο. Για το έτος, η προβλεπόμενη ανάπτυξη είναι γύρω στο 2.8%, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, και έτσι η οικονομία αναμένεται να υποχωρήσει κάπως το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Αυτό ακολουθεί την ισχυρή ανάπτυξη 6.6% και 5.6% το 2021-2022 αντίστοιχα, η οποία προήλθε κυρίως από την ισχυρή ανάκαμψη του τουριστικού τομέα στα προ της πανδημίας επίπεδα, αλλά και από την ισχυρή ανάπτυξη άλλων τομέων παροχής υπηρεσιών.

Η αύξηση της απασχόλησης παρέμεινε σε υψηλό επίπεδο το 2021-2022, με μέσο όρο 1.2% και 2.8% αντίστοιχα, μετά από μείωση 1% το 2020. Η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν ιδιαίτερα ισχυρή την περίοδο αμέσως μετά την ύφεση της πανδημίας Covid-19, και άρχισε να επιβραδύνεται τα τελευταία τρίμηνα. Το πρώτο τρίμηνο του 2023, ο όγκος της απασχόλησης αυξήθηκε κατά 2.1% και το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 6.7% εποχικά προσαρμοσμένο, από 7.1% το τέταρτο τρίμηνο του 2022.

Ο πληθωρισμός, υπολογιζόμενος με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ανήλθε σε 8.1% το 2022 σε σύγκριση με 8.4% στη ζώνη του ευρώ. Ο πληθωρισμός κορυφώθηκε τον Ιούλιο 2022 στο 10.6% και έκτοτε επιβραδύνεται, φθάνοντας στο 3.6% τον Μάιο του 2023, στο 2.8% τον Ιούνιο 2023 και σε 2.4% τον Ιούλιο 2023 (εκτίμηση). Η μείωση αυτή προήλθε από τις μη βασικές συνιστώσες της ενέργειας και των τροφίμων, ενώ ο βασικός πληθωρισμός, που ορίζεται ως ο συνολικός δείκτης μείον ενέργεια και τρόφιμα, ήταν πιο σταθερός και διαμορφώθηκε στο 4% τον Ιούνιο 2023. Το πρώτο εξάμηνο του 2023, ο συνολικός εναρμονισμένος πληθωρισμός ανήλθε σε 4.9% ενώ ο βασικός πληθωρισμός σε 4.6%.

Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω, αλλά μόνο σταδιακά. Χωρίς την απροσδόκητη εκτόξευση των τιμών της ενέργειας, ο συνολικός πληθωρισμός προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 3.2% το 2023 στην Κύπρο, και στο 2.5% το 2024 σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών (Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024-2026).

Η τουριστική δραστηριότητα συνέχισε να ανακάμπτει κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, μετά από τις υψηλές επιδόσεις του 2022. Οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 32% την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2023, σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, και αντιστοιχούσαν στο 99% των αφίξεων της αντίστοιχης περιόδου του 2019. Ομοίως, οι εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 34% την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2023, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο ένα χρόνο νωρίτερα και ξεπεράσαν τις εισπράξεις της ίδιας περιόδου του 2019 κατά 12%.

Η ιδιωτική κατανάλωση παραμένει υψηλή και οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2023 κατά 8% σε ετήσια βάση, εξαιρουμένων των οχημάτων. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε όλες τις κατηγορίες λιανικού εμπορίου και ιδιαίτερα στα τρόφιμα και τα ποτά, τα μη διατροφικά προϊόντα, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα είδη ένδυσης, καθώς και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό.

Τα δημόσια οικονομικά συνέχισαν να βελτιώνονται μετά από σημαντικές επιδόσεις την περίοδο 2021-2022. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ως προς το ΑΕΠ, μειώθηκε στο 2.0% το 2021, από έλλειμμα 5.8% το 2020 και μετατράπηκε σε πλεόνασμα 2.1% του ΑΕΠ το 2022. Το δημόσιο χρέος μειώθηκε από 101.2% του ΑΕΠ το 2021, σε 86.5% το 2022. Το πρώτο τρίμηνο του 2023, το δημόσιο χρέος μειώθηκε περαιτέρω σε 84.0% του ΑΕΠ. Το πρώτο τρίμηνο του έτους το δημοσιονομικό πλεόνασμα αυξήθηκε σε €329 εκατ. από €240 εκατ. το πρώτο τρίμηνο του 2022. Αυτό οφείλεται στις σημαντικές αυξήσεις των εσόδων από άμεσους και έμμεσους φόρους και στις κοινωνικές εισφορές, που επηρεάστηκαν από τις αυξήσεις των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων λόγω του πληθωρισμού.

Οι πληρωμές τόκων μειώθηκαν στο 1.5% του ΑΕΠ το 2022 ή στο 3.6% των εσόδων της γενικής κυβέρνησης, γεγονός που υποδηλώνει ότι η δυνατότητα εξυπηρέτησης του χρέους παραμένει ευνοϊκή. Η δυνατότητα εξυπηρέτησης του χρέους θα παραμείνει ευνοϊκή μεσοπρόθεσμα, καθώς η κυβέρνηση εξακολουθεί να αναχρηματοδοτεί το ληξιπρόθεσμο χρέος της με χαμηλότερο μέσο κόστος, ενώ το ταμειακό απόθεμα επιτρέπει στην κυβέρνηση υψηλό βαθμό ευελιξίας όσον αφορά τη χρηματοδότηση.

Στον τραπεζικό τομέα, η καθαρή νέα δανειοδότηση, η οποία δεν περιλαμβάνει τα ποσά που επαναδιαπραγματεύονται, επιβραδύνθηκε την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2023, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι, αλλά ανέκαμψε τον Μάιο. Συνολικά για την περίοδο, Ιανουαρίου-Μαΐου 2023, τα καθαρά νέα δάνεια ήταν οριακά υψηλότερα σε σχέση με τα καθαρά νέα δάνεια την ίδια περίοδο πέρυσι, με διαφορά στη σύνθεσή τους. Φέτος χορηγήθηκαν περισσότερα νέα δάνεια σε μη χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις, συγκριτικά, και λιγότερα στεγαστικά δάνεια. Αυτό οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα επιτόκια.

Οι τράπεζες κατάφεραν να ξεπεράσουν την πανδημική κρίση αποτελεσματικά, με τη ρευστότητα και τα κεφαλαιακά τους αποθέματα να παραμένουν άθικτα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) συνέχισαν την πτωτική τους πορεία μετά την

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

πώληση πακέτων δανείων από τις δύο μεγαλύτερες τράπεζες. Το σύνολο των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο τέλος Απριλίου 2023, ήταν €2.2 δις ή 9% των ακαθάριστων δανείων. Αντίστοιχα, ο δείκτης ΜΕΔ στον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ήταν 7.7% και ο αντίστοιχος του τομέα των νοικοκυριών ήταν 11.6%. Περίπου το 44.8% του συνόλου των ΜΕΔ αποτελείται από αναδιρθρωμένες διευκολύνσεις και ο δείκτης κάλυψης ήταν 54.2%.

Το ιδιωτικό χρέος, με βάση τα πιστωτικά υπόλοιπα προς κατοίκους της Κύπρου, που αναφέρονται στους τραπεζικούς ισολογισμούς, εξαιρουμένου του Δημοσίου, μειώθηκε στα €20.9 δις στο τέλος Ιουνίου 2023, ή περίπου στο 77% του ΑΕΠ. Συγκριτικά, το ιδιωτικό χρέος κορυφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2012, στα €53 δις ή περίπου τρεις φορές το ΑΕΠ.

Η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ και η ΕΚΤ, στις συνεδριάσεις τους τον Ιούλιο 2023, αύξησαν τα επιτόκια πολιτικής τους κατά 25 μ.β. Η ομοσπονδιακή τράπεζα ξεκίνησε τις αυξήσεις των επιτοκίων της τον Μάρτιο του 2022 και η ΕΚΤ ακολούθησε τον Ιούλιο 2022. Το επίπεδο του επιτοκίου της ομοσπονδιακής τράπεζας διαμορφώνεται πλέον στο εύρος - στόχο 5.25-5.5% και το επιτόκιο των πράξεων ελάχιστης αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ διαμορφώνεται στο 4.25%.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε από 10.1% του ΑΕΠ το 2020 σε 6.8% το 2021, πριν επιδεινωθεί σε 8.8% του ΑΕΠ το 2022. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα μειωθεί ελαφρώς σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), την περίοδο 2023-2024, στο 7.8% και 7.7% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα παραμείνει υψηλότερο από τα προ της πανδημίας επίπεδα μεσοπρόθεσμα, εν μέρει λόγω της αναμενόμενης ισχυρής αύξησης των εισαγωγών που σχετίζονται με τις υψηλότερες τιμές της ενέργειας, και λόγω των επενδυτικών σχεδίων της ΕΕ, τα οποία θα επιβαρύνουν το εμπορικό ισοζύγιο. Το μέγεθος των ελλειμμάτων της χώρας είναι εν μέρει διαρθρωτικό, συνέπεια των εταιρειών ειδικού σκοπού που εδρεύουν στην Κύπρο.

Οι μελλοντικές προοπτικές παραμένουν θετικές. Ο δείκτης δημόσιου χρέους θα συνεχίσει να μειώνεται, ενώ οι δείκτες βιωσιμότητας του χρέους θα παραμείνουν σε καλό επίπεδο. Η οικονομική ανάπτυξη κατά την πρόσφατη περίοδο είχε ευρεία βάση και η ανθεκτικότητα της κυπριακής οικονομίας ήταν ισχυρότερη από ό,τι αναμενόταν έναντι των εξωγενών κλυδωνισμών της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, αλλά και της πανδημίας. Οι στέρεες μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης του ΑΕΠ υποστηρίζονται από το πακέτο χορηγιών και δανείων του προγράμματος "Επόμενη γενιά ΕΕ" της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστοληπτικές αξιολογήσεις

Οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας της κυπριακής κυβέρνησης έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, αντανάκλωντας τους μειωμένους κινδύνους του τραπεζικού τομέα, τη μεγαλύτερη οικονομική ανθεκτικότητα και τη συνεχή βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Η Κύπρος έχει επιδείξει πολιτική δέσμευση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισοσκελιών μέσω μεταρρυθμίσεων, και για την αναδιάρθρωση του τραπεζικού της συστήματος. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό σε σχέση με το ΑΕΠ, αλλά οι μεγάλης κλίμακας αγορές περιουσιακών στοιχείων από την ΕΚΤ εξασφαλίζουν ευνοϊκό κόστος χρηματοδότησης και άφθονη ρευστότητα στην αγορά κρατικών ομολόγων.

Ο οίκος **Fitch Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Κύπρου σε ξένο νόμισμα στο "BBB" με σταθερές προοπτικές, τον Ιούνιο του 2023, μετά την αναβάθμισή της τον προηγούμενο Μάρτιο. Η επιβεβαίωση αντικατοπτρίζει τη βελτίωση των δημοσίων οικονομικών και του δημόσιου χρέους, καθώς και την ισχυρή αύξηση του ΑΕΠ, την ανθεκτικότητα της κυπριακής οικονομίας σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς και τη βελτίωση του τραπεζικού τομέα σε σχέση με την ποιότητα του ενεργητικού.

Τον Μάρτιο του 2023, η **DBRS Morningstar** επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένο και τοπικό νόμισμα στο BBB (χαμηλό) και διατήρησε την τάση σταθερή. Η επιβεβαίωση υποστηρίζεται από το σταθερό πολιτικό περιβάλλον, τις υγιείς δημοσιονομικές και οικονομικές πολιτικές της κυβέρνησης και το ευνοϊκό προφίλ του δημόσιου χρέους. Η σταθερή προοπτική εξισορροπεί την πρόσφατη ευνοϊκή δημοσιονομική δυναμική με τους καθοδικούς κινδύνους για τις οικονομικές προοπτικές.

Τον Σεπτέμβριο του 2022, η **S&P Global Ratings** αναβάθμισε την αξιολόγηση της Κύπρου σε επενδυτική βαθμίδα BBB και άλλαξε τις προοπτικές σε σταθερές από θετικές. Η αναβάθμιση αντανάκλα την ανθεκτικότητα που επέδειξε η κυπριακή οικονομία σε πρόσφατους εξωτερικούς κλυδωνισμούς (συμπεριλαμβανομένης της πανδημίας COVID-19). Οι σταθερές προοπτικές εξισορροπούν τους κινδύνους από την κρίση στην Ουκρανία με τη διαφοροποιημένη δομή της οικονομίας, και την εκτίμηση ότι η δημοσιονομική θέση της κυβέρνησης θα συνεχίσει να βελτιώνεται. Η πιστοληπτική αξιολόγηση επανεξετάστηκε αργότερα και επιβεβαιώθηκε τον Μάρτιο του 2023.

Τον Αύγουστο του 2022, η **Moody's Investors Service** επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης και του μη εξασφαλισμένου, με εξοφλητική προτεραιότητα ομολόγου, στη βαθμίδα Ba1 και άλλαξε τις προοπτικές από σταθερές σε θετικές. Οι αξιολογήσεις και οι θετικές προοπτικές επιβεβαιώθηκαν εκ νέου σε επικαιροποίηση της πιστοληπτικής ικανότητας της κυβέρνησης, που δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο και Ιούνιο του 2023. Οι κύριοι παράγοντες που οδήγησαν στην επιβεβαίωση είναι η απότομη μείωση του δημόσιου χρέους της Κύπρου το 2022 ως προς το ΑΕΠ, η ισχυρότερη από την αναμενόμενη ανθεκτικότητα της οικονομίας στην εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και στην πανδημία COVID-19, και η συνεχιζόμενη ενδυνάμωση του τραπεζικού τομέα. Σε πιστωτική γνωμοδότηση που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2022, και επικαιροποιήθηκε τον Ιούνιο 2023, η Moody's Investors Service επιβεβαίωσε εκ νέου το πιστωτικό προφίλ της Κύπρου.

Δ. Στρατηγική και Προοπτικές

Το όραμα του Συγκροτήματος είναι να δημιουργήσει συνεργασίες δια βίου με τους πελάτες του, καθοδηγώντας και στηρίζοντας τους σε μια εξελισσόμενη παγκόσμια οικονομία.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- **Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση ποιοτικού νέου δανεισμού, διαφοροποίηση σε τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας) και συνετή διαχείριση της ρευστότητας του Συγκροτήματος
- **Επίτευξη ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας**, με συνεχή επικέντρωση στην αποδοτικότητα μέσω των αυτοματοποιήσεων που στηρίζονται στον ψηφιακό μετασχηματισμό
- **Διατήρηση της ισχυρής ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου**, μέσω διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών, της μείωσης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και της μείωσης των άλλων απομειώσεων
- **Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)**, με το να έχει ηγετική θέση στη μετάβαση της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον και να εργάζεται στη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς.

Ο μετασχηματισμός του Συγκροτήματος σε ένα δυνατό, διαφοροποιημένο, καλά κεφαλαιοποιημένο, βιώσιμα κερδοφόρο τραπεζικό και χρηματοοικονομικό οργανισμό θέτει τις βάσεις για να δημιουργήσει τις συνθήκες για υψηλότερες αποδόσεις. Αξιοποιώντας αυτό το μετασχηματισμό, το Συγκρότημα αναθεώρησε τους χρηματοοικονομικούς του στόχους κατά την εκδήλωση ενημέρωσης επενδυτών τον Ιούνιο 2023 (Investor Update Event) και αναβάθμισε την Απόδοση Ενσώματων Ίδιων Κεφαλαίων (ROTE) για το 2023 και 2024 σε πάνω από 17% και πάνω από 14% αντίστοιχα από πάνω από 13% ετησίως (όπως έχει προηγουμένως ανακοινωθεί στις 20 Φεβρουαρίου 2023). Η αναβάθμιση οφείλεται κυρίως στις αναθεωρημένες προσδοκίες για καθαρά έσοδα από τόκους, κυρίως ώστε να αντικατοπτρίσουν τα ψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερη διάρκεια.

Η διάρθρωση του ισολογισμού του Συγκροτήματος είναι υψηλής ρευστότητας με περίπου 50% των περιουσιακών του στοιχείων σε καταθέσεις μετρητών τοποθετημένα στις κεντρικές τράπεζες και σε χαρτοφυλάκιο ομολόγων αποδεικνύοντας ότι είναι σε ευνοϊκή θέση για να επωφεληθεί από τις αυξήσεις των επιτοκίων. Ο στόχος για τα καθαρά έσοδα από τόκους αναβαθμίστηκε, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε εκτιμήσεις της αγοράς για την πορεία των επιτοκίων (με το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ κατά μέσο όρο στο 3% για το 2023 και στο 3.1% για το 2024) και τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να αυξηθούν σε πάνω από €650 εκατ. για το 2023 και να μειωθούν ελαφρώς σε πάνω από €625 εκατ. για το 2024. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να είναι χαμηλότερα το 2025 από ότι το 2024, αντικατοπτρίζοντας το χαμηλότερο προβλεπόμενο επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ στο 2.5%. Οι στόχοι αυτοί για τα καθαρά έσοδα από τόκους βασίζονται στις ακόλουθες παραδοχές:

- σταδιακή αύξηση της μετακύλισης της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through) σε περίπου 50% μέχρι τον Ιούνιο 2024 (η οποία προηγουμένως προβλεπόταν μέχρι τον Δεκέμβριο 2023),
- σταδιακή αλλαγή στο μείγμα καταθέσεων, ως προς τις εμπρόθεσμες καταθέσεις, σε περίπου 50% μέχρι τον Δεκέμβριο 2024 (η οποία προηγουμένως προβλεπόταν μέχρι τον Δεκέμβριο 2023) και
- υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης.

Το Συγκρότημα θα αξιοποιήσει σταδιακά το πλεόνασμα ρευστότητας για περαιτέρω αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων. Πρόσφατα, το Συγκρότημα αύξησε το χαρτοφυλάκιο ομολόγων, υποβοηθούμενο από τις βελτιωμένες συνθήκες αγοράς, ενώ διατηρεί διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο, χαμηλού ρίσκου και υψηλής πιστοληπτικής αξιολόγησης. Αναμένεται συνετή αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων στο μέλλον και θα ανέλθει σε περίπου 15% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος (χωρίς να λαμβάνει υπόψη το ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) και θα είναι περίπου στα ίδια επίπεδα με το μέσο όρο των ομότιμων τραπεζών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) (εξαιρώντας τις Ελληνικές τράπεζες).

Το Συγκρότημα στοχεύει επίσης στη συνεχή αύξηση των εσόδων μέσω διάφορων πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις μη τραπεζικές υπηρεσίες, ενισχύοντας περαιτέρω το διαφοροποιημένο επιχειρηματικό μοντέλο του. Τα μη επιτοκιακά έσοδα συμβάλλουν σημαντικά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και κάλυπταν κατά μέσο όρο στον παρελθόν περίπου 80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του. Το 2023 τα έσοδα από τις αμοιβές και προμήθειες επηρεάζονται αρνητικά από τον τερματισμό των προμηθειών ρευστότητας τον Δεκέμβριο 2022, καθώς και από τον τερματισμό μιας αμοιβής διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ στα μέσα Φεβρουαρίου 2023. Αναπροσαρμοσμένα για αυτά τα δύο στοιχεία, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αναμένονται να αυξηθούν με ρυθμό περίπου 3% ετησίως για την περίοδο 2022-2024, ανάλογη περίπου με την αναμενόμενη οικονομική ανάπτυξη, υποστηριζόμενα από τις διασταυρωμένες πωλήσεις και αύξηση πωλήσεων με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Δ. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Οι ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος EuroLife Ltd (Eurolife) και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ (GI) οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο στην Κύπρο, και παρέχουν επαναλαμβανόμενα και βελτιωμένα έσοδα, διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Στον ασφαλιστικό κλάδο ζωής, η περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης των εργασιών σε λιγότερο ανεπτυγμένους τομείς της ασφαλιστικής αγοράς, της διασταύρωσης εργασιών στον κλάδο επαγγελματικών ταμείων και άλλων ελκυστικών προϊόντων και διεύρυνσης της πελατειακής της βάσης, αξιοποιώντας το μοντέλο προώθησης προϊόντων μέσω του δικτύου της Τράπεζας και ενισχύοντας το δίκτυο των ασφαλιστικών αντιπροσώπων της. Στον κλάδο των γενικών ασφαλειών, περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω διεύρυνσης του μοντέλου προώθησης προϊόντων της Τράπεζας, αξιοποιώντας την ισχυρή θέση της Τράπεζας στην αγορά, προώθησης και ενίσχυσης της πώλησης ψηφιακών προϊόντων μέσω της εφαρμογής mobile app της Τράπεζας, εκμετάλλευσης των συνεργειών μαζί με το δίκτυο αντιπροσώπων του ασφαλιστικού κλάδου ζωής και επικέντρωσης σε επικερδείς τομείς και προϊόντα. Τα συνολικά εισοδήματα (total regular income) από τον ασφαλιστικό κλάδο ζωής αναμένονται να αυξηθούν κατά περίπου 6% ετησίως για την περίοδο 2022-2025 ενώ τα έσοδα από μεικτά ασφάλιστρα για τον κλάδο γενικών ασφαλειών αναμένονται να αυξηθούν πάνω από 8% ετησίως για την αντίστοιχη περίοδο.

Τέλος το Συγκρότημα αναμένεται να έχει επιπρόσθετη προοπτική στα έσοδα που προέρχονται από την Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας (Jinius) που έχει ως στόχο την δημιουργία νέων πηγών εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της Τράπεζας, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή της υποδομή.

Η σημαντική βελτίωση στα εισοδήματα του Συγκροτήματος (βασισμένη κυρίως στην αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους) θα επηρεάσει θετικά στην βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας του Συγκροτήματος. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές αναμένεται να παραμείνει σε κάτω από 40% για το 2023 και ακολούθως να αυξηθεί ελαφρώς σε περίπου 40% για το 2024, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις. Τα έξοδα αναμένονται να είναι υπό ανοδική πίεση λόγω της συνέχισης της επένδυσης στον ψηφιακό μετασχηματισμό αλλά και των πληθωριστικών πιέσεων στο κόστος προσωπικού που προέρχονται από τις μισθολογικές αυξήσεις και από τις μεταβλητές αποδοχές σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης.

Όσο αφορά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, ο στόχος για χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το 2023 παραμένει ο ίδιος στις 50-80 μ.β. καθώς λαμβάνει υπόψη τη συνεχιζόμενη μακροοικονομική και γεωπολιτική αβεβαιότητα. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) αναμένεται να ομαλοποιηθεί μεσοπρόθεσμα σε περίπου 40-50 μ.β. Επιπρόσθετα ο δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια αναμένεται να παραμείνει κάτω από 4% για το 2023 και 2024 και να μειωθεί ελαφρά σε κάτω από 3% το 2025. Το Συγκρότημα στοχεύει στη διατήρηση ποιοτικού δανεισμού μέσω συνετών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν ενδείξεις επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Από το 2019, το ακίνητα που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) μειώνονται συνεχώς, με τις πωλήσεις να υπερβαίνουν την λογιστική αξία των προσθικών που ανέλαβε κατά την ίδια περίοδο, καθώς οι καινούριες προσθήκες παραμένουν σημαντικά μειωμένες ακολουθώντας την μείωση κινδύνου στον ισολογισμό. Οι πωλήσεις ακινήτων που διαχειρίζεται η ΔΔΑ αναμένεται να συνεχιστούν με παρόμοιο ρυθμό, με τις καινούριες προσθήκες να παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα. Επομένως, το χαρτοφυλάκιο που διαχειρίζεται η ΔΔΑ αναμένεται να μειωθεί σε €0.5 δις μέχρι το 2025.

Συνολικά αυτές οι αποδόσεις αναμένεται να αυξήσουν την κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος και αντιστοιχούν σε δημιουργία οργανικού κεφαλαίου μεταξύ 200 και 250 μ.β. ετησίως (πριν την αφαίρεση των αναμενόμενων μερισμάτων) για τα έτη 2023-2025, επιτρέποντας τη δημιουργία ισχυρών κεφαλαιακών δεικτών και υγιών αποθεμάτων κεφαλαίου. Συνοπτικά, το Συγκρότημα αναμένεται να πετύχει Απόδοση Ενσώματων Ίδιων Κεφαλαίων (ROTE) πάνω από 17% για το 2023 και πάνω από 14% για το 2024 (που αντιστοιχεί σε Απόδοση Ενσώματων Ίδιων Κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 17% με Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15%). Το Συγκρότημα αναμένει να έχει Απόδοση Ενσώματων Ίδιων Κεφαλαίων (ROTE) πάνω από 13% για το 2025, η οποία αντιστοιχεί σε πάνω από 16% με Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15%, αντικατοπτρίζοντας παραδοχές χαμηλότερων επιτοκίων. Το Συγκρότημα αναμένει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) να ανέλθει σε περίπου 19% μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων μερισμάτων, σύμφωνα με την πολιτική διανομής μερισμάτων (υπό την λήψη εποπτικών εγκρίσεων).

Ο στόχος της Εταιρίας για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους παραμένει. Η πληρωμή μερισμάτων αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ("payout ratio") να κυμαίνεται μεταξύ 30-50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του Συγκροτήματος.

Ε. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πιστοληπτικές Αξιολογήσεις της Τράπεζας

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Μάιο 2023 η **Moody's Investors Service** αναβάθμισε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε Ba1 από Ba2, διατηρώντας θετική προοπτική. Οι κύριοι παράγοντες για την αναβάθμιση αυτή είναι η συνεχιζόμενη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας αλλά και οι προοπτικές βελτίωσης της κερδοφορίας οι οποίες συνεχίζουν να μειώνουν τους κινδύνους στη κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας. Τον Απρίλη 2023, ο οίκος **S&P Global Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας σε BB- και αναθεώρησε την προοπτική σε θετική από σταθερή. Η αναθεωρημένη προοπτική αντικατοπτρίζει την πιθανότητα περαιτέρω προόδου στο λειτουργικό περιβάλλον της Κύπρου, και ειδικότερα με ουσιαστική μείωση των κινδύνων χρηματοδότησης. Τον Δεκέμβριο 2022, ο οίκος **Fitch Ratings** αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Τράπεζας σε B+ από B-, διατηρώντας παράλληλα θετική προοπτική. Η αναβάθμιση κατά δύο βαθμίδες αντικατοπτρίζει τη βελτιωμένη ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, υποστηριζόμενη από την ολοκλήρωση του Project Helix 3 και την οργανική μείωση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Η αναβάθμιση υποστηρίζεται επίσης από την άποψη του οίκου Fitch για την ανθεκτικότητα της Κυπριακής οικονομίας, παρά την αυξανόμενη οικονομική αβεβαιότητα.

Χρηματοοικονομική Επίδοση

Το Συγκρότημα ηγείται ως χρηματοοικονομικός και τεχνολογικός οργανισμός στην Κύπρο. Το 2022 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το μετασχηματισμό του σε έναν διαφοροποιημένο και καλά κεφαλαιοποιημένο οργανισμό με βιώσιμα κερδοφόρες τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αυτή η ολοκλήρωση του μετασχηματισμού χαρακτηρίστηκε από την επανέναρξη των πληρωμών μερισμάτων μετά από 12 χρόνια, ένα σημαντικό ορόσημο, καθώς σηματοδοτεί ένα νέο κεφάλαιο για το Συγκρότημα.

Τον Απρίλιο 2023, η Εταιρία έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για την καταβολή μερίσματος από την κερδοφορία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Κατόπιν αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας εισηγήθηκε στους μετόχους για έγκριση στην ΕΓΣ τελικό Μέρισμα €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Το προτεινόμενο μέρισμα εγκρίθηκε στην ΕΓΣ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023, ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και ισοδυναμεί με ποσοστό (payout ratio) ύψους 14% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία του έτους 2022 ή 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία του έτους 2022 (όπως γνωστοποιήθηκαν στην Ετήσια έκθεση του 2022). Το μέρισμα καταβλήθηκε σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023.

Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την πολιτική μερισμάτων του Συγκροτήματος. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους. Η πληρωμή μερισμάτων αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της κερδοφορίας του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία, και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (αναφέρεται ως προσαρμοσμένη κερδοφορία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία). Η πολιτική μερισμάτων λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες αγοράς όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας.

Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023, η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος ήταν ισχυρή, με καλά διαφοροποιημένα έσοδα και πειθαρχημένη συγκράτηση κόστους, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις. Συνολικά, το Συγκρότημα σημείωσε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) 26.6% σε σύγκριση με 21.3% το προηγούμενο τρίμηνο, υποβοηθούμενο κυρίως από τις αυξήσεις των επιτοκίων και ταυτόχρονα από τη συνεχιζόμενη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through).

Στις 8 Ιουνίου 2023, η Εταιρία παρουσίασε και συζήτησε τις αναθεωρημένες προοπτικές του Συγκροτήματος στην Ενημέρωση Επενδυτών που διεξάχθηκε στο Λονδίνο. Κατά την Ενημέρωση Επενδυτών, η Εταιρία αναθεώρησε τους χρηματοοικονομικούς της στόχους για το 2023 και 2024 και έχει αναβαθμίσει τον στόχο για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 17% και πάνω από 14% αντίστοιχα, από πάνω από 13% ετησίως (όπως έχει προηγουμένως ανακοινώσει στις 20 Φεβρουαρίου 2023). Η αναβάθμιση οφείλεται κυρίως στις αναθεωρημένες προσδοκίες για καθαρά έσοδα από τόκους, κυρίως ώστε να αντικατοπτρίσουν τα ψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερη διάρκεια. Σε περιβάλλον χαμηλότερων επιτοκίων, ο στόχος για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) για το 2025 αναμένεται πάνω από 13%. Αυτές οι αποδόσεις αναμένεται να αυξήσουν την κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος και αντιστοιχούν σε δημιουργία οργανικού κεφαλαίου μεταξύ 200 και 250 μ.β. ετησίως (πριν την αφαίρεση των αναμενόμενων μερισμάτων) για τα έτη 2023-2025. Το Συγκρότημα αναμένει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) να ανέλθει σε περίπου 19% μετά την αφαίρεση των προβλεπόμενων μερισμάτων, σύμφωνα με την πολιτική διανομής μερισμάτων. Τέλος, η πολιτική μερισμάτων του Συγκροτήματος παραμένει. Ως εκ τούτου, το ποσοστό πληρωμής μερισμάτων ('pay-out ratio') αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης κερδοφορίας πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία.

Ευνοϊκό Περιβάλλον επιτοκίων

Η διάρθρωση του ισολογισμού του Συγκροτήματος το θέτει σε ευνοϊκή θέση για την αύξηση των επιτοκίων. Στις 30 Ιουνίου 2023, οι καταθέσεις μετρητών με την ΕΚΤ (εξαιρουμένων ΣΠΠΜΑ III ύψους περίπου €2.0 δις) ανήλθαν σε περίπου €7.1 δις, αντικατοπτρίζοντας το άμεσο όφελος από τις αυξήσεις επιτοκίων. Τα έσοδα από τόκους δανείων σταδιακά

E. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ευνοϊκό Περιβάλλον επιτοκίων (συνέχεια)

βελτιώνονται, καθώς στις 30 Ιουνίου 2023 πάνω από 95% του χαρτοφυλακίου δανείων του Συγκροτήματος φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €358 εκατ., υπερδιπλασιασμένα σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2022. Αυτή η αύξηση υποστηρίζεται από νωρίτερες αυξήσεις επιτοκίων από ότι αναμενόταν και πιο ανοδικές από τις αναμενόμενες, καθώς και από τη συνεχιζόμενη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through).

Τον Ιούλιο 2023, η EKT έθεσε το επιτόκιο για τα Ελάχιστα Απαιτούμενα Αποθεματικά (MRR) σε 0%. Η αρνητική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να ανέλθει σε περίπου €7 εκατ. ετησίως, λαμβάνοντας υπόψη επίσημο ετήσιο επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της EKT σε 3.75%.

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων. Το Συγκρότημα στοχεύει να συνεχίσει την αύξηση ποιοτικού νέου δανεισμού, την ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για περαιτέρω διείσδυση στην αγορά και διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφαλιστικές εργασίες και ψηφιακά προϊόντα.

Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό κατά το α' εξάμηνο 2023 μέσω συνετών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός της Κύπρου επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας. Κατά το α' εξάμηνο 2023, ο νέος δανεισμός παράμεινε ισχυρός και ανήλθε σε €1,118 εκατ. κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης για δάνεια σε επιχειρήσεις Το Χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων ύψους €9.9 δις παραμένει σταθερό, καθώς οι συνεχείς αποπληρωμές αντισταθμίζουν το νέο δανεισμό. Το Χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων αναμένεται να παραμείνει σταθερό για το 2023.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων ανέρχεται σε €3,178 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με €2,747 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €2,500 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένο κατά 16% από το προηγούμενο τρίμηνο. Η τριμηνιαία αύξηση αντανακλά τις νέες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το β' τρίμηνο 2023, πριν τις αναμενόμενες λήξεις κατά το β' εξάμηνο 2023. Το χαρτοφυλάκιο αντιπροσωπεύει το 13% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ III) και αποτελείται από επενδύσεις ύψους €2,703 εκατ. (85%) που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και επενδύσεις ύψους €475 εκατ. (15%) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος κρατείται μέχρι τη λήξη του και ως εκ τούτου τα κέρδη/ζημίες από μεταβολές στην εύλογη αξία δεν αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ή στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Αυτό το χαρτοφυλάκιο ομολόγων έχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση σε A1 ή σε Aa2, όταν εξαιρούνται τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα. Η εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος ανέρχεται σε €2,619 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, αντικατοπτρίζοντας μη πραγματοποιηθείσα ζημία εύλογης αξίας ύψους €84 εκατ., που ισοδυναμεί με περίπου 80 μ.β. του δείκτη CET1.

Επίσης, το Συγκρότημα επικεντρώνεται στη συνεχή βελτίωση των εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, ασφαλιστικές και άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το α' εξάμηνο 2023 ανήλθαν σε €148 εκατ. (εξαιρώντας τη επαναλαμβανόμενη ασφαλιστική απαίτηση ύψους περίπου €5 εκατ.), συμβάλλοντας σημαντικά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και καλύπτοντας περίπου 90% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του. Τα μη επιτοκιακά έσοδα αναμένεται να συνεχίζουν να καλύπτουν περίπου 80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του Συγκροτήματος.

Το 2023 τα έσοδα από τις αμοιβές και προμήθειες επηρεάζονται αρνητικά από τον τερματισμό των προμηθειών ρευστότητας τον Δεκέμβριο 2022, καθώς και τον τερματισμό μιας αμοιβής διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ στα μέσα Φεβρουαρίου 2023. Ως αποτέλεσμα, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μειώθηκαν κατά 4% το α' εξάμηνο 2023 σε €90 εκατ., σε ετήσια βάση.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ενισχύονται από τις προμήθειες συναλλαγών από τη θυγατρική του Συγκροτήματος, **JCC Payment Systems Ltd** (JCC) που κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της επεξεργασίας καρτών και στις μεθόδους πληρωμών, η οποία ανήκει κατά 75% στην Τράπεζα. Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες από την JCC για το α' εξάμηνο 2023 αποτελούν το 9% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχονται σε €14 εκατ., αυξημένα κατά 11% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενα από ισχυρό όγκο συναλλαγών.

Οι **ασφαλιστικές εταιρείες** του Συγκροτήματος, EuroLife και GI, κατέχουν ηγετική θέση στον κλάδο ζωής και στον γενικό ασφαλιστικό κλάδο αντίστοιχα στην Κύπρο, και παρέχουν επαναλαμβανόμενα και βελτιωμένα έσοδα, διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές εργασίες για το α' εξάμηνο 2023 αποτελούν το 16% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχονται σε €25 εκατ., αυξημένα κατά 4% σε ετήσια βάση. Οι ασφαλιστικές εταιρείες προσφέρουν σημαντική και βιώσιμη συνεισφορά στην κερδοφορία του

E. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βελτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Συγκροτήματος. Την 1 Ιανουαρίου 2023, το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17, αναδρομικά, το οποίο επηρεάζει την σταδιακή αναγνώριση κερδών για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς τα έσοδα κατανέμονται κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου σε αντίθεση με την αναγνώριση κατά την αρχική καταχώριση των συμβολαίων κάτω από το ΔΠΧΑ 4. Το νέο λογιστικό πρότυπο δεν αλλάζει τα οικονομικά μεγέθη των ασφαλιστήριων συμβολαίων και μειώνει τη μεταβλητότητα της κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη σημείωση 3.3.1 των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων στην Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023.

Τέλος, το Συγκρότημα με την εισαγωγή της **Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας (Jinius)** (‘η Πλατφόρμα’) στοχεύει να υποστηρίξει την ψηφιακή οικονομία της χώρας βελτιστοποιώντας τις συναλλαγές και διαδικασίες με ένα αποδοτικότερο τρόπο, να ενδυναμώσει τις σχέσεις της Τράπεζας με τους πελάτες της, να δημιουργήσει ευκαιρίες διασταυρωμένων πωλήσεων καθώς επίσης και να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή υποδομή της Τράπεζας. Οι πρώτες υπηρεσίες οι οποίες αφορούν συναλλαγές «από επιχείρηση σε επιχείρηση», ήδη χρησιμοποιούνται από πελάτες, και περιλαμβάνουν την ηλεκτρονική τιμολόγηση, διαχείριση εμβασμάτων, διαχείριση προσφορών καθώς και την δυνατότητα εύρεσης υφιστάμενων αλλά και νέων συνεργατών. Επόμενο σημαντικό ορόσημο είναι οι υπηρεσίες οι οποίες αφορούν και τον καταναλωτή, ξεκινώντας με μια πλατφόρμα αγοράς προϊόντων, με στόχο τη δημιουργία ευκαιριών πέρα από τον τραπεζικό τομέα και παροχή ενός ευρύτερου τομέα υπηρεσιών. Επί του παρόντος, πάνω από 1,600 εταιρείες έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα.

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας

Η προσπάθεια για ένα **πιο αποδοτικό λειτουργικό μοντέλο** αποτελεί βασικό στρατηγικό πυλώνα για το Συγκρότημα προκειμένου να προσφέρει αξία στους μετόχους, χωρίς να περιορίζει τη χρηματοδότηση στην ψηφιακή μεταμόρφωσή και στο λειτουργικό μοντέλο του Συγκροτήματος.

Οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας του Συγκροτήματος το 2022 για διατήρηση των λειτουργικών εξόδων υπό έλεγχο σε ένα πληθωριστικό περιβάλλον, περιλάμβαναν την περαιτέρω βελτιστοποίηση του αριθμού των καταστημάτων και τη σημαντική μείωση του προσωπικού. Τον Ιούλιο 2022, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε επιτυχώς Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω του οποίου 16% του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος εγκρίθηκε για αποχώρηση με το συνολικό κόστος να ανέρχεται σε €101 εκατ. Με την ολοκλήρωση του ΣΕΑ, η ετήσια εξοικονόμηση απολογίστηκε σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης σε 2.7 έτη. Επιπρόσθετα, τον Ιανουάριο 2022 μία από τις θυγατρικές της Τράπεζας ολοκλήρωσε μικρής κλίμακας ΣΕΑ, μέσω του οποίου εγκρίθηκε η αποχώρηση σε μικρό αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης με συνολικό κόστος €3 εκατ. Σε σχέση με την αναδιάρθρωση καταστημάτων, το 2022 το Συγκρότημα μείωσε τον αριθμό καταστημάτων κατά 20 σε 60, μείωση ύψους 25%. Ως αποτέλεσμα, τα συνολικά λειτουργικά έξοδα του Συγκροτήματος για το α' εξάμηνο 2023 μειώθηκαν κατά 2% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αντικατοπτρίζοντας τα οφέλη από τις δράσεις αποδοτικότητας σε ένα πληθωριστικό περιβάλλον. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το α' εξάμηνο 2023 μειώθηκε περαιτέρω σε 32%, μείωση 26 ε.μ., σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2022. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα συνολικά έσοδα. Το σύνολο λειτουργικών εξόδων αναμένεται να είναι υπό ανοδική πίεση το β' εξάμηνο 2023, αντικατοπτρίζοντας την αύξηση των προσαρμογών για το κόστος διαβίωσης (αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ)) στο κόστος προσωπικού και την εισαγωγή ενός προγράμματος επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών μέσω του προγράμματος επιβράβευσης «Ανταμοιβή», με αναμενόμενη επίδραση περίπου €4 εκατ. στα άλλα λειτουργικά έξοδα.

Τον Δεκέμβριο του 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού παροχές με τη μορφή κοινών μετοχών βάσει ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ του 2022 ή Σχέδιο του 2022). Το ΜΣΠΚ του 2022 περιλαμβάνει την παραχώρηση μετοχών στη βάση επίτευξης προϋποθέσεων επίδοσης (σκοροκάρτας) η οποία περιλαμβάνει στόχους που συνάδουν με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Οι υπάλληλοι που είναι επιλέξιμοι για το ΜΣΠΚ του 2022 είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής. Το ΜΣΠΚ του 2022 ορίζει ότι η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο και θα αξιολογείται τόσο βάσει χρηματοοικονομικών όσο και μη χρηματοοικονομικών στόχων (που οφείλονται στην υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος και στην ατομική απόδοση). Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, θα υπολογιστεί το ποσοστό των παροχών σε μετοχές που θα τους κατοχυρωθεί βάσει του αποτελέσματος αξιολόγησης επίδοσης.

Οι μετοχές αυτές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου επίδοσης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Επιπλέον, οι δαπάνες προσωπικού για το α' εξάμηνο 2023 περιλαμβάνουν παροχές προσωπικού ύψους περίπου €3.5 εκατ., συγκεκριμένα το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων. Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων περιλαμβάνει μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμους υπαλλήλους βάσει απόδοσης και συγκεκριμένα τόσο απόδοσης ως προς την υλοποίηση στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης.

Ε. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)

Πρόγραμμα Μετασχηματισμού

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παραμένει επικεντρωμένο και να εστιάζει στην ενδυνάμωση της σχέσης με τους πελάτες του ως ένας πελατοκεντρικός οργανισμός. **Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι ήδη σε εξέλιξη και έχει ως στόχο να επιτρέψει τη μετάβαση σε ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών.** Ο συνολικός μετασχηματισμός έχει ως στόχο (i) να μεταβεί σε ένα πιο πελατοκεντρικό λειτουργικό μοντέλο με τον καθορισμό στρατηγικών ανά τομέα πελατών, (ii) να επαναπροσδιορίσει το μοντέλο διανομής σε υπάρχοντα και νέα κανάλια, (iii) να μεταμορφώσει ψηφιακά τον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών και εσωτερικής λειτουργίας του Συγκροτήματος, και (iv) να βελτιώσει τη συμμετοχή των εργαζομένων μέσω ενός ισχυρού συνόλου οργανωσιακών πρωτοβουλιών.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας συνεχίζει να εστιάζει στην ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών, τον εξ ορθολογισμό των εσωτερικών διαδικασιών και την εισαγωγή νέων μεθόδων εργασίας με στόχο τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Κατά το β' τρίμηνο 2023, η Τράπεζα συνέχισε να εμπλουτίζει και να βελτιώνει τις ψηφιακές της υπηρεσίες με την παροχή νέων καινοτόμων υπηρεσιών στους πελάτες της. Το QuickHub, το νέο, ψηφιακό κατάστημα της Τράπεζας, εισάχθηκε στις αρχές Μαΐου 2023, και παρέχει όλα τα διαθέσιμα σε πελάτες ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες με το πάτημα ενός κουμπιού. Παράλληλα, έχει δοθεί δυνατότητα στους πελάτες να διαχειρίζονται μέσω ψηφιακών καναλιών τους λογαριασμούς εμπρόθεσμων καταθέσεων τους, δίνοντας οδηγίες στην λήξη τους. Συγκεκριμένα, δίνεται η επιλογή αλλαγής διάρκειας των εμπρόθεσμων καταθέσεων, αύξησης ή μείωσης του ποσού και κλείσιμο λογαριασμού. Επιπρόσθετα, η εμπειρία ψηφιακής εγγραφής νέων πελατών ('digital onboarding') έχει αναβαθμιστεί με την ενεργοποίηση της τεχνολογία NFC για διαβατήρια με κατά τη διαδικασία επαλήθευσης ταυτότητας.

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών συνέχισε να αυξάνεται και να κερδίζει δυναμική κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023. Στα τέλη Ιουνίου 2023, το 95.0% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός της Τράπεζας, πραγματοποιήθηκαν μέσω των ψηφιακών καναλιών (αύξηση κατά 11.2 ε.μ. από 83.8% τον Ιούνιο 2020). Επιπλέον, το 83.2% των ιδιωτών πελατών επιλέγουν τα ψηφιακά κανάλια έναντι των καταστημάτων για τις συναλλαγές τους (αύξηση κατά 10.8 ε.μ. από 72.4% τον Ιούνιο 2020). Στα τέλη Ιουνίου 2023, οι ενεργοί χρήστες του mobile banking και του QuickPay αυξήθηκαν κατά 15.0% και 25.1% αντίστοιχα τους τελευταίους 12 μήνες. Τον Ιούνιο 2023 καταγράφηκε, μέχρι στιγμής, ο υψηλότερος αριθμός χρηστών QuickPay, με 186 χιλιάδες ενεργούς χρήστες. Παράλληλα, για το 2023, καταγράφηκε τον Ιούνιο 2023 ο υψηλότερος αριθμός πληρωμών μέσω QuickPay, με 602 χιλιάδες συναλλαγές (32% αύξηση σε ετήσια βάση).

Η διαθεσιμότητα ψηφιακών προϊόντων μέσω ψηφιακών καναλιών συνέχισε να ενισχύει περαιτέρω τις πωλήσεις του Συγκροτήματος κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2023. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε μέσω Quickloans κατά το β' τρίμηνο 2023 ανήλθε σε €26 εκατ. (σε σύγκριση με τον νέο δανεισμό το α' τρίμηνο 2023 που ανήλθε σε €18 εκατ.), αυξημένος κατά 45% σε τριμηνιαία βάση και ανήλθε σε €44 εκατ. για το α' εξάμηνο 2023. Οι ψηφιακές καταθέσεις παρουσίασαν επίσης αύξηση 33% σε ετήσια βάση, φθάνοντας στα €221 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023. Οι ψηφιακές πωλήσεις δυο νέων Ασφαλιστικών προϊόντων στο mobile app (Οχήματος & Κατοικίας), υπερδιπλασιάστηκαν το 1ο εξάμηνο 2023 σε σχέση με τις συνολικές πωλήσεις του έτους 2022 (€159 χιλιάδες για το 1ο εξάμηνο του 2023 σε σύγκριση με €68 χιλιάδες για το έτος 2022).

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η μείωση κινδύνου στον ισολογισμό ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό το 2022, και χαρακτηρίστηκε από την ολοκλήρωση του Project Helix 3 τον Νοέμβριο του 2022, το οποίο αναφέρεται στην πώληση μη εξυπηρετούμενων δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους περίπου €550 εκατ., κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης. Το Project Helix 3 αποτέλεσε ένα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ και τη μείωση του ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια κάτω από 5%. Στις 30 Ιουνίου 2023, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθε σε 3.6%.

Οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος παραμένουν αμετάβλητες, με το Συγκρότημα να παραμένει επικεντρωμένο στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας.

E. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Παρουσία στην αγορά κεφαλαίων

Τον Ιουνίου 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (Fixed Rate Reset Perpetual Additional Tier 1 Capital Securities) (τα « Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου») ύψους €220 εκατ.

Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον περίπου 240 θεσμικών επενδυτών. Το βιβλίο προσφορών υπερκαλύφθηκε περισσότερο από 12 φορές με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 62.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης. Η τιμολόγηση αντικατοπτρίζει επίσης τη σημαντική βελτίωση στο πιστωτικό περιθώριο που ανήλθε σε περίπου 910 μ.β., σε σύγκριση με περίπου 1,260 μ.β. κατά την έκδοση των Χρεογράφων Κεφαλαίου το 2018 ('Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου').

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το «Ομόλογο»). Το Ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική του αξία και φέρει ετήσιο σταθερό επιτόκιο ύψους 7.375% το οποίο θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά μέχρι την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης στις 25 Ιουλίου 2027. Η έκδοση είχε σημαντική ζήτηση, προσελκύοντας το ενδιαφέρον από περισσότερους από 90 θεσμικούς επενδυτές, με το βιβλίο προσφορών να ανέρχεται μέχρι €950 εκατ. και με την τελική τιμολόγηση να είναι κατά 37.5 μ.β. χαμηλότερη από την αρχική ένδειξη τιμολόγησης.

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)

Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματός του να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον. Το Συγκρότημα εξελίσσει συνεχώς τις δράσεις του σε Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς της λειτουργίας του. Εντός του 2022, η Εταιρία έλαβε αξιολόγηση στη βαθμίδα AA (σε κλίμακα από AAA μέχρι CCC) από την MSCI ESG Ratings.

Η στρατηγική ΠΚΔ που καταρτίστηκε το 2021 αναπτύσσεται συνεχώς. Το Συγκρότημα διατηρεί τον ηγετικό του ρόλο στους πυλώνες της Κοινωνικής Προσφοράς και Διακυβέρνησης και εστιάζει στην ενίσχυση της θετικής επίδρασής του στο Περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του.

Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί στους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους, που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ θεμάτων στη στρατηγική του Συγκροτήματος:

- Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων ενυπόθηκων δανείων (Green Mortgage Ratio)
- ≥30% γυναίκες στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030

Για να επιτύχει τους πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους του και να ανταποκριθεί στις κανονιστικές απαιτήσεις, το Συγκρότημα έχει καταρτίσει το 2022 ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης ΠΚΔ. Η πρόοδος παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή Βιωσιμότητας, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Περιβάλλον

Το Συγκρότημα έχει υπολογίσει τις δικές του εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ('ΑΤΘ') Πεδίο 1 και Πεδίο 2 για το 2021 έτσι ώστε να θέσει το σημείο αναφοράς για τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας. Ως ο κύριος συντελεστής στη δημιουργία εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος, η Τράπεζα έχει καταρτίσει το 2022 στρατηγική προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030 και πρόοδο στον στόχο του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου ως το 2050. Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ('ΑΤΘ') Πεδίο 1 και Πεδίο 2 θα πρέπει να μειωθούν κατά 42% μέχρι το 2030. Η Τράπεζα προτίθεται να ενδύσει σε υποδομές που θα βελτιώσουν την ενεργειακή της αποδοτικότητα και θα αντικαταστήσει μηχανήματα και αυτοκίνητα που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα μεταξύ του 2023 και 2025, οδηγώντας σε περίπου 5-10% μείωση των εκπομπών Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2025 σε σύγκριση με το 2021. Η Τράπεζα αναμένει ότι οι εκπομπές Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναπτυχθεί περαιτέρω. Η Τράπεζα έχει πετύχει μείωση 5% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 – Σταθερές καύσεις και 16% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 – Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, το α' εξάμηνο 2023 σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2022, λόγω εγκατάστασης φωτοβολταϊκών που τέθηκαν σε λειτουργία το 2022 και αρχές του 2023 καθώς επίσης και μείωσης αριθμού κτιρίων ως μέρος της ψηφιοποίησης. Η Τράπεζα πέτυχε αύξηση ύψους 50% στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, από 79,424Kwh σε 119,499Kwh, το α' εξάμηνο 2023 σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2022.

E. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Περιβάλλον (συνέχεια)

Η Τράπεζα είναι η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που έχει συμβληθεί με τον οργανισμό Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) τον Οκτώβριο του 2022 και ακολουθεί την προτεινόμενη διαδικασία για υπολογισμό των χρηματοδοτούμενων εκπομπών Πεδίου 3. Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που απορρέουν από το δανειακό του χαρτοφυλάκιο, βασιζόμενο στο Πρότυπο του PCAF και υποκατάστατους δείκτες. Σε συνέχεια της εκτίμησης των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 που προκύπτουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο και σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της ανάλυσης σημαντικότητας που αφορά στους Κλιματικούς και Περιβαλλοντικούς κινδύνους, η Τράπεζα θα μπορέσει να εντοπίσει τις περιοχές συγκέντρωσης άνθρακα στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο έτσι ώστε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να περιορίσει τον κλιματικό και περιβαλλοντικό της αντίκτυπο μέσω της προσφοράς προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον και την συνεργασία με τους πελάτες. Το 2023, σε συνέχεια του εντοπισμού των τομέων και των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα, το Συγκρότημα αναμένεται να θέσει στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα ευθυγραμμισμένους με τους στόχους βασισμένους σε κλιματικά σενάρια, όπως το κλιματικό σενάριο του 1.5 βαθμούς κελσίου (science based targets) που θα βοηθήσουν στη διαμόρφωση της στρατηγικής του Συγκροτήματος στο μέλλον.

Η Τράπεζα, το 2022 εισήγαγε την προσφορά δανείου αυτοκινήτου χαμηλών εκπομπών (είτε υβριδικό ή ηλεκτρικό) και εργάζεται με σκοπό να επεκτείνει περαιτέρω την σειρά προσφερόμενων προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον εντός του 2023. Το ύψος των δανείων σε προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον στις 30 Ιουνίου 2023 ανήλθε στα €21.2 εκατ. σε σύγκριση με €20.9 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα σημειώνει σημαντική πρόοδο στην ενσωμάτωση θεμάτων κλιματικού κινδύνου στη διαχείριση κινδύνων, στοχεύοντας να ενσωματώσει τους κλιματικούς κινδύνους στην κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων. Μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας αξιολόγησης χορήγησης δανείων, η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία συμπερίληψης της αξιολόγησης θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής και τροποποίησης των πολιτικών και διαδικασιών της με τρόπο ώστε ο πιθανός αντίκτυπος από θέματα ΠΔΚ και την κλιματική αλλαγή να αντανακλάται στα βασικά στοιχεία της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Η Τράπεζα σχεδίασε ερωτηματολόγια ΠΚΔ σε επιλεγμένους κλάδους που θα αξιοποιηθούν για να καθοριστεί η ταξινόμηση ΠΚΔ. Επιπρόσθετα η Τράπεζα βρίσκεται σε διαδικασία ενίσχυσης της μεθοδολογίας ποσοτικοποίησης κινδύνων με στόχο να αξιολογήσει πως το χαρτοφυλάκιο της επηρεάζεται από περιβαλλοντικούς και κλιματικούς κινδύνους και θα περιλάβει τα πιο πάνω στοιχεία στις υποδομές της που αφορούν τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2023, με στόχο την ενίσχυση της γνώσης και δεξιοτήτων σε θέματα ΠΚΔ, το Συγκρότημα έχει προσφέρει εκπαίδευση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτερη Διεύθυνση. Πρόσθετα οι θεσμοί εσωτερικής επικοινωνίας έχουν εμπλουτιστεί με την δημιουργία εσωτερικής ηλεκτρονικής πύλης ΠΚΔ και του προγράμματος Green@Work που παρέχει συμβουλές για δραστηριότητες ενίσχυσης της ενεργειακής αποτελεσματικότητας στην εργασία. Στις αρχές του 2023 η Τράπεζα παρουσίασε την εκστρατεία για τη νέα της κάρτα Visa Debit που κατασκευάζεται από πλαστικό ανακτημένο από τις θάλασσες. Η εκστρατεία στοχεύει να ενημερώσει το κοινό για τα θέματα μόλυνσης του νερού από πλαστικά και τις επιπτώσεις στη ζωή κάτω από τη θάλασσα.

Κοινωνία

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου του Συγκροτήματος βρίσκονται οι επενδύσεις του, στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση περίπου €70 εκατ. από το 1998, και 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο να νοσηλεύεται στο Κέντρο), το έργο του Δικτύου SupportCY που αναπτύχθηκε το 2020, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η προσφορά του Κέντρο Καινοτομίας IDEA. Το Πολιτιστικό Ίδρυμα παρουσίασε μια σειρά από καινοτόμα προγράμματα όπως το πρόγραμμα 'Αισθήσεις' μια πολυαισθητήριακη μουσειακή εμπειρία για άτομα με κινητικές δυσκολίες και ευάλωτες ομάδες και το πρόγραμμα RelnHerit, το οποίο προωθεί την καινοτομία και την έρευνα μεταξύ Ευρωπαϊκών Μουσείων και χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία συνεχίζονται και το 2023 με συνολική συμμετοχή 16,542 ατόμων στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου 2023. Το Κέντρο Καινοτομίας IDEA επένδυσε περίπου €4 εκατ. σε νεοφυείς επιχειρήσεις από την ίδρυσή του, υποστήριξε τη δημιουργία 89 νέων εταιρειών μέχρι σήμερα, και παρείχε υποστήριξη σε 210+ επιχειρηματίες από την ίδρυσή του, μέσα από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Καινοτόμων Επιχειρήσεων. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για υποστήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, ανθρώπων που έχουν ανάγκη και σε δράσεις που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το Συγκρότημα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού του παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Κατά το 2023 οι υπάλληλοι της Τράπεζας παρακολούθησαν σεμινάρια που αντιστοιχούσαν σε 31,012 ώρες. Πρόσθετα, το 2023, το Συγκρότημα δημιούργησε την BoC Academy με στόχο να προσφέρει σύντομα προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων των μελών του προσωπικού. Επίσης το Συγκρότημα συνεχίζει να δίνει έμφαση στην ευεξία του προσωπικού το 2023 προσφέροντας σεμινάρια, ομαδικές και οικογενειακές δραστηριότητες που έχουν ως αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση της ψυχικής, σωματικής, οικονομικής και κοινωνικής ευρωστίας του προσωπικού.

E. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Διακυβέρνηση

Το Συγκρότημα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η μητρική εταιρία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο Χρηματιστήρια με διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διοίκησης του Συγκροτήματος επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Το Συγκρότημα λειτουργεί σε ένα πλαίσιο συνετών και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών που επιτρέπουν την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων με βάση τις σχετικές πολιτικές που καθορίζει η ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει μια ισχυρή Δομή Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ΠΚΔ ατζέντας του. Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να επιβλέπει την ΠΚΔ ατζέντα του Συγκροτήματος, να επανεξετάζει την πρόοδο της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος. Η δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ του Συγκροτήματος συνεχίζει να εξελίσσεται για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ΠΚΔ όπως αυτές διαμορφώνονται. Η κανονιστική συμμόρφωση του Συγκροτήματος εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα.

Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρίας και της Τράπεζας είναι πολυσυλλεκτική, με το 44% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι γυναίκες στις 30 Ιουνίου 2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδεικνύει ισχυρές δεξιότητες που απορρέουν από ευρεία διεθνή εμπειρία. Επιπλέον, η Τράπεζα φιλοδοξεί να επιτύχει τουλάχιστον 30% εκπροσώπηση των γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030. Στις 30 Ιουνίου 2023, υπάρχει 27% εκπροσώπηση γυναικών στην Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και στη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO) και 40% σε υψηλόβαθμες θέσεις κάτω από τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (δηλαδή με αξία θέσης εργασίας από Βοηθό Διευθυντή μέχρι Διευθυντή).

Κρίση στην Ουκρανία

Το οικονομικό περιβάλλον έχει αλλάξει σημαντικά, από τον Φεβρουάριο 2022, με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Ως απάντηση στον πόλεμο στην Ουκρανία, η ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες, σε μια συντονισμένη προσπάθεια, στην οποία εντάχθηκαν και διάφορες άλλες χώρες, επέβαλαν διάφορες οικονομικές κυρώσεις και ελέγχους στις εξαγωγές στη Ρωσία, τη Λευκορωσία και συγκεκριμένες περιοχές της Ουκρανίας, καθώς και σε διάφορες σχετιζόμενες οντότητες και ιδιώτες. Καθώς ο πόλεμος παρατείνεται, επικρατεί γεωπολιτική ένταση και ο πληθωρισμός παραμένει σε αυξημένα επίπεδα, επηρεαζόμενος από αυξήσεις στις τιμές ενέργειας και τις διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Ο υψηλός πληθωρισμός επιβαρύνει την εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και την συμπεριφορά των καταναλωτών. Σε αυτό το πλαίσιο, το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, αξιοποιεί ειδικές δομές διακυβέρνησης, περιλαμβανομένης της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων, ως απαιτείται και έχει αξιολογήσει την επίδραση που έχει η κρίση στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και στη χρηματοοικονομική του απόδοση.

Άμεση Επίδραση

Το Συγκρότημα δεν έχει τραπεζικές δραστηριότητες στη Ρωσία ή την Ουκρανία, μετά την πώληση των δραστηριοτήτων του στην Ουκρανία το 2014 και στη Ρωσία το 2015. Το Συγκρότημα έχει μειώσει την εναπομένουσα καθαρή έκθεση του στη Ρωσία σε κάτω από €1 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, μέσω διαγραφών και προβλέψεων.

Το Συγκρότημα δεν έχει έκθεση σε Ρωσικά ομόλογα ή Ρωσικές τράπεζες που υπόκεινται σε κυρώσεις.

Το Συγκρότημα έχει περιορισμένη άμεση έκθεση με δάνεια που αφορούν τη Ρωσία και τη Λευκορωσία, που ανέρχεται σε 0.3% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων ή κάτω από 1% του συνόλου των καθαρών δανείων στις 30 Ιουνίου 2023. Η καθαρή λογιστική αξία αυτών των δανείων ανέρχεται σε €81 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023, εκ των οποίων €74 εκατ. είναι εξυπηρετούμενα, ενώ τα υπόλοιπα είχαν κατηγοριοποιηθεί ως ΜΕΔ πριν από την τρέχουσα κρίση. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από αριθμό δανείων και είναι εξασφαλισμένο κυρίως με περιουσιακά στοιχεία στην Κύπρο.

Οι καταθέσεις πελατών που αφορούν Ρώσους και Λευκορώσους πελάτες αποτελούν μόνο το 4% των συνολικών καταθέσεων πελατών στις 30 Ιουνίου 2023. Η έκθεση αυτή δεν είναι σημαντική, δεδομένης της ισχυρής ρευστότητας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα λειτουργεί με σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας των €7.7 δις (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας ύψους 316%) στις 30 Ιουνίου 2023.

Από το 2014 η Τράπεζα έχει καταρτίσει και εφαρμόσει ένα πολύ απαιτητικό και αυστηρό πρόγραμμα εξυγίανσης σε θέματα οικονομικού εγκλήματος. Η Τράπεζα συμμορφώνεται πλήρως με όλα τα σχετικά πλαίσια κυρώσεων ΟΗΕ, ΕΕ, ΗΠΑ, ΗΒ και έχει εφαρμόσει πρόσθετα μέτρα για την παρακολούθηση του περίπλοκου περιβάλλοντος κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων συστημικών βελτιώσεων, εξειδικευμένης εκπαίδευσης και αναθεώρησης της διάθεσης για κινδύνους. Ως αποτέλεσμα, η Τράπεζα έχει ουσιαστικά τερματίσει τη σχέση με επαγγελματίες διαμεσολαβητές. Επιπλέον, περίπου 25,900 πελατειακές σχέσεις τερματίστηκαν και περίπου 12,000 πιθανές νέες σχέσεις με πελάτες ανεστάλησαν αποκλειστικά για λόγους συμμόρφωσης (π.χ.: KYC ή καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML)) για τα έτη 2015-2022.

Έμμεση Επίδραση

Παρά το γεγονός ότι η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε Ρωσία ή Λευκορωσία είναι περιορισμένη, η κρίση στην Ουκρανία είχε αρνητική επίδραση στην κυπριακή οικονομία, η οποία προκύπτει από τους τομείς του τουρισμού και των επαγγελματικών υπηρεσιών, των αυξήσεων στις τιμές ενέργειας που ενισχύουν τον πληθωρισμό, καθώς και τις διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Κατά το α' εξάμηνο του 2023, η απόδοση του τουριστικού τομέα ήταν ισχυρή, παρά τις προκλήσεις, και ανερχόταν σε 99% των αντίστοιχων επιπέδων του 2019, παρά τις σημαντικές απώλειες άφιξης τουριστών από Ρωσία και Ουκρανία. Την τρέχουσα περίοδο, η τουριστική δραστηριότητα ανακάμπτει στα προ-πανδημίας επίπεδα. Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί την έκθεση σε τομείς οι οποίοι ενδέχεται να επηρεαστούν από την παρατεταμένη γεωπολιτική αβεβαιότητα και τις επίμονες πληθωριστικές πιέσεις και παραμένει σε στενή επαφή με τους πελάτες του για να προσφέρει λύσεις όπου απαιτείται.

Η Κύπρος δεν εξαρτάται από τη Ρωσία σε θέματα ενέργειας, καθώς εισάγει πετρέλαιο από Ελλάδα, Ιταλία και Ολλανδία. Ωστόσο επηρεάζεται έμμεσα από τις τιμολογιακές πιέσεις στις διεθνείς αγορές ενέργειας. Η εστίαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αυξάνεται και σημειώνεται μια σταθερή αύξηση στη συνεισφορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργεια.

Συνολικά, το Συγκρότημα έχει περιορισμένο αντίκτυπο από την άμεση έκθεσή του, ενώ οποιαδήποτε έμμεση επίπτωση εξαρτάται από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπό της στην κυπριακή οικονομία.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα και κατάλληλα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις στις δραστηριότητές του και στη χρηματοοικονομική του απόδοση, καθώς και να διαχειριστεί όλους τους σχετικούς κινδύνους και να συμμορφωθεί με τις ισχύουσες κυρώσεις.

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις

Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)

Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) υπολογίζεται ως προς το Κέρδος/(Ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (ως ορίζονται) (ετησιοποιημένα – (βασισμένα στις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα)), ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον ύψος περιουσιακά στοιχεία.

Βασικά κέρδη μετά τη φορολογία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

Τα βασικά κέρδη μετά τη φορολογία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών.

Δάνεια

Τα δάνεια αποτελούνται από: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.

Τα δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση κυρίως σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς) συνολικού ύψους €72 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με €78 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €86 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Επιπρόσθετα, τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία €207 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2023 (σε σύγκριση με €208 εκατ. στις 31 Μαρτίου 2023 και με €211 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ)

Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) υπολογίζεται ως τα 'Διαθέσιμα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης' σε σχέση με τα 'Απαιτούμενα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης'. Το όριο με βάση τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) που μπήκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2021 έχει τεθεί στο 100%.

Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις

Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (ΕΕ) Αρ. 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (χωρίς μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δείκτης κόστος προς έσοδα

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το Σύνολο Λειτουργικών Εξόδων (όπως ορίζεται) διαιρεμένο με το Σύνολο Εσόδων (όπως ορίζεται).

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Δείκτης μόχλευσης	Ο δείκτης μόχλευσης είναι ο δείκτης του συνόλου των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό. Τα ενσώματα ίδια κεφάλαια αποτελούνται από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας και τους Λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
Δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE)	Ο δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) έχει καθορισθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε.
Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκα δάνεια ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια της Ε.Ε. (τα οποία σχετίζονται με την αγορά και κατασκευή νέων κτηρίων και την ανακαίνιση υφιστάμενων κτηρίων) ως μέρος του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικών.
Δείκτης Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της Ε.Ε., ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	Ο αριθμός των συναλλαγών που εκτελέστηκαν από ιδιώτες πελάτες και πελάτες νομικές οντότητες μέσω ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs).
Διαγραφές	Δάνεια μαζί με τις σχετικές πιστωτικές ζημιές δανείων τους διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για ανάκτησή τους. Μερικές διαγραφές, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψουν όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και υπόκεινται στους όρους συμφωνίας και στην ικανοποιητική επίδοση.
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	Αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, τις συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ), τις συνεισφορές στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ), καθώς και το τέλος για ΑΦΠ, όπου εφαρμόζεται.
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού	Αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος και (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών.
Ετήσια Βάση	Αλλαγές σε ετήσια βάση.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας αποτελούνται από το σύνολο ιδίων κεφαλαίων προσαρμοσμένα για τα δικαιώματα μειοψηφίας και τους Λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους.
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτελούνται από τα Δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (όπως ορίζονται, αλλά μη περιλαμβανομένων των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στις άλλες υποχρεώσεις).

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζεται).
Καθαρό μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών (Net zero emissions)	Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω μέτρων μείωσης και επενδύσεων αντιστάθμισης για την επίτευξη καθαρών μηδενικών εκπομπών.
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των 'μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (ως ορίζονται).
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων (όπως ορίζονται, εκτός από τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά').
Κλιματική ουδετερότητα (Carbon neutral)	Η μείωση και η εξισορρόπησή (μέσω συνδυασμού επενδύσεων αντιστάθμισης ή πιστώσεων έναντι των εκπομπών) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ίδιες δραστηριότητες.
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη αποτελούνται από τα κέρδη πριν τις πιστωτικές ζημιές δανείων (ως ορίζονται), τις απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, τις προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές), τη φορολογία, τα (κέρδη)/ζημιά που αναλογούν στα δικαιώματα μειοψηφίας και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (ως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (ως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τρίμηνου, όπου ισχύει.
Μερίδια αγοράς	Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 42.4% στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 42.4% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 40.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 37.4% στις 30 Ιουνίου 2023, σε σύγκριση με 37.3% στις 31 Μαρτίου 2023 και με 37.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.
Μέσος τριμηνιαίος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων	Αναφέρεται στον μέσο τριμηνιαίο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχή και το τέλος του σχετικού τριμήνου. Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου εφαρμόζεται. Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία είναι το σύνολο των: μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (περιλαμβανομένων μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες, καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), και 'αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης' το οποίο περιλαμβάνεται στα 'λοιπά περιουσιακά στοιχεία', και επενδύσεων (με εξαίρεση τις μετοχές και τα αμοιβαία κεφάλαια).
Μεταβατικές διατάξεις για το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB)	Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία η οποία έχει ορισθεί για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 1.25% για το 2017, 1.875% για το 2018 και 2.5% για το 2019 (σε πλήρη ισχύ).
Μετακύληση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος προθεσμιακών καταθέσεων (pass-through)	Υπολογίζεται ως το ποσοστό του κόστους των προθεσμιακών καταθέσεων ως προς τον μέσο όρο των επιτοκίων Euribor 6 μηνών για τη περίοδο.

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) ορίζονται τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:

- (i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- (ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, μείωση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και πτώχευση του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την ΚΤΚ, τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 90 μέρες.
- (iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία έγιναν επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- (v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως ΜΕΔ τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/ RTS /2016/07).

Βάσει του υπολογισμού των ημερών σε καθυστέρηση, οι ημέρες σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπερβάση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Για ιδιώτες οφειλέτες όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια των ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο. Για μη ιδιώτες οφειλέτες, όταν το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια ΜΕΔ που αναφέρονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής: (α) Έκθεση σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100, (β) Έκθεση σε μη ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500 και το ποσό σε καθυστέρηση/υπερβάση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ αναφέρονται πριν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων (όπως ορίζεται).

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία	Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στη 'Μη Ελεγμένη Ενδιάμεση Συνοπτική Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων – Υποκείμενη βάση' αφορούν: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά. Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το 2022 αφορούν τα ακόλουθα: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά, (ii) Προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιά) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, και (iv) Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ).
Μη επιτοκιακά έσοδα	Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και Λοιπά έσοδα.
Νέος δανεισμός	Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει ποσά που έχουν εκταμιευθεί για νέες και υφιστάμενες μη-ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (εξαιρουμένων των ρυθμίσεων ή την εκ νέου διαπραγμάτευση των λογαριασμών (αναδιάρθρωσεων)) καθώς επίσης όσον αφορά τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή (εάν είναι θετική) του υπολοίπου στην αρχή και στο τέλος της περιόδου. Οι διευκολύνσεις του τομέα 'Ανακτήσεις Χρεών' εξαιρούνται από τον υπολογισμό αφού η μεταβολή στους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα σχετίζεται κυρίως με τους δεδουλευμένους τόκους και όχι με νέο δανεισμό.
Ποσοστό/Δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια	Υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ (όπως ορίζονται) ως προς τα δάνεια (όπως ορίζονται).
Ποσοστό/Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	Υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (όπως ορίζονται).
Πιστωτικές ζημιές δανείων (PL)	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για την περίοδο/για το έτος.
Προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα προσαρμοσμένα κέρδη μετά τη φορολογία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών, προσαρμοσμένο για τις κοινές μετοχές που ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών σε εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη και την ανώτερη διοίκηση του Συγκροτήματος βάσει του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (2022 LTIP).
Προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	Τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές λοιπών συμμετοχικών τίτλων όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.
Δείκτης Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων	Το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκες (αγορά, κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων) οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικού.
Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	Τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαίων Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών που έχουν υιοθετήσει τα ψηφιακά κανάλια και προϊόντα της Τράπεζας ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η Τράπεζα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (scorecard).
Στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία	Τα τελευταία στοιχεία δημοσιεύτηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία) στις 1 Αυγούστου 2023.
Συγκρότημα	Το Συγκρότημα αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, την 'Τράπεζα' και τις θυγατρικές της Τράπεζας.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έχει καθοριστεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Σύνολο εξόδων	Το σύνολο λειτουργικών εξόδων αποτελείται από το κόστος προσωπικού, άλλα λειτουργικά έξοδα και τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Δεν περιλαμβάνει (i) 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού- οργανικά', (ii) έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, ή (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ), όπου εφαρμόζονται. (i) Τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού- οργανικά' ανήλθαν σε €1 εκατ. για το β' τρίμηνο 2023 (σε σύγκριση με €1 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 και με €1 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2022), (ii) Τα έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το β' τρίμηνο 2023 ανήλθαν σε κέρδος €0.2 εκατ. (σε σύγκριση με ζημιά €0.2 εκατ. για το α' τρίμηνο 2023 και με ζημιά €0.3 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2022), και (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) για το β' τρίμηνο 2023 ήταν μηδενικά (σε σύγκριση με μηδενικά για το α' τρίμηνο 2023 και για το δ' τρίμηνο 2022).
Σύνολο εσόδων	Το σύνολο εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από τόκους και τα μη επιτοκιακά έσοδα (ως ορίζεται).
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	Το σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων αποτελείται από πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), και απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές).
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (B/S)	Οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται), (ii) εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (περιλαμβανομένης της εναπομείνουσας αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση όπου εφαρμόζεται), (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Τριμηνιαία βάση	Αλλαγές σε τριμηνιαία βάση
Υποκείμενη βάση	Αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα στην βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία μετά την προσαρμογή για επαναταξινόμηση ορισμένων στοιχείων όπως επεξηγείται στη Βάση Παρουσίασης.

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων	Το χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων αποτελείται από το σύνολο των καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (ως ορίζεται) εξαιρουμένων των καθαρών δανείων των χαρτοφυλακίων (i) της Μονάδας Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (Restructuring & Recoveries Division, RRD), (ii) της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU), και (iii) των μη κύριων εκθέσεων εξωτερικού.
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι ετησιοποιημένες 'πιστωτικές ζημιές δανείων' (όπως ορίζονται) ως προς τον μέσο όρο των δανείων. Ο μέσος όρος των δανείων υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου των δανείων (ως ορίζεται), για την περίοδο/για το έτος.
MSCI ΠΚΔ Αξιολόγηση	Η χρήση από την Εταιρία και την Τράπεζα οποιωνδήποτε στοιχείων από την MSCI ESG Research LLC ή των συνεργατών της ('MSCI'), και η χρήση λογότυπων, εμπορικών σημάτων, σημάτων υπηρεσίας ή ευρετήριο ονομάτων της MSCI, δεν αποτελούν χορηγία, endorsement, σύσταση ή προβολή της Εταιρίας ή της Τράπεζας, από την MSCI. Οι Υπηρεσίες της MSCI, καθώς και τα δεδομένα είναι περιουσία της MSCI ή των παροχών πληροφοριών της και δηλώνονται 'όπως-είναι' και χωρίς εγγύηση. Τα ονόματα και λογότυπα της MSCI είναι εμπορικά σήματα ή σήματα υπηρεσιών της MSCI.
Project Helix 3	Το Project Helix 3 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Νοέμβριο 2021 για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €551 εκατ., καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €88 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2022. Το Project Helix 3 ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο 2022.
Project Sinope	Το Project Sinope αναφέρεται σε συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Δεκέμβριο 2021, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το Project Sinope ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο 2022.

Βάση Παρουσίασης

Τα οικονομικά αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτή την ανακοίνωση αφορούν την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Bank of Cyprus Public Company Limited, η 'Τράπεζα' ή 'BOC PLC', και μαζί με τις θυγατρικές της, το 'Συγκρότημα', για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στις 18 Ιανουαρίου 2017, η BOC Holdings, η οποία ιδρύθηκε στην Ιρλανδία, εντάχθηκε στη δομή του Συγκροτήματος ως η νέα μητρική εταιρία της Τράπεζας. Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το συνολικό εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της BOC Holdings εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτή την ανακοίνωση δημοσιεύεται με σκοπό την παροχή των οικονομικών αποτελεσμάτων για το Συγκρότημα για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές και δεν αποτελεί τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings σύμφωνα με το άρθρο 340 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, για τις οποίες οι ελεγκτές έχουν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, δημοσιεύθηκαν στις 31 Μαρτίου 2023 και αναμένεται να κατατεθούν στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας εντός 56 ημερών από τις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 στις 8 Αυγούστου 2023.

Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία: Η πληροφόρηση με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' παρατίθεται στις σελίδες 5-6. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες έχουν επηρεάσει σημαντικά τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται επίσης σε υποκείμενη βάση.

Υποκείμενη βάση: Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται στην υποκείμενη βάση παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023, στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' στις σελίδες 8-9. Τα αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αναπροσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία (βλέπε σελίδες 11-12), ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση της υποκείμενης οικονομικής απόδοσης του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στις σελίδες 7 και 10.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που αναφέρεται σε αυτή την ανακοίνωση δεν έχει επισκοπηθεί ή ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος.

Οι Ενοποιημένες Συνοπτικές Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 δεν έχουν ελεγχθεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος. Οι εξωτερικοί ελεγκτές του Συγκροτήματος έχουν διενεργήσει επισκόπηση των Ενοποιημένων Συνοπτικών Ενδιάμεσων Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο για Επισκοπήσεις 2410 'Επισκόπηση Ενδιάμεσης Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που διενεργείται από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή της Οντότητας (Ηνωμένου Βασιλείου και Ιρλανδίας)'.

Η Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2023 είναι διαθέσιμη στα γραφεία της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (Στασίνου 51, Αγία Παρασκευή, Τ.Θ. 24884, 1398, Λευκωσία, Κύπρος) και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Η ανακοίνωση αυτή και η παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Όροι: Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ορισμένους όρους κατά το σχολιασμό της επιχειρηματικής του απόδοσης και χρηματοοικονομικής του θέσης ως αυτοί ορίζονται στο Μέρος ΣΤ, μαζί με επεξηγήσεις.

Τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023 παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται ως αναφέρονται. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα δεκαδικά σημεία.

Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως 'προσδοκά', 'θα πρέπει να είναι', 'θα είναι' και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους, ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, δηλώσεις σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς δείκτες, τις προθέσεις του Συγκροτήματος, τις πεποιθήσεις ή τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες απομειώσεις, το μέγεθος του ισολογισμού, τη ρευστότητα, την επίδοση, των προοπτικών, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής και/ή των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σχετικά με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, αντίκτυπο εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς αγορές και στη συγχρονισμένη επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, σε Ρωσικές εταιρείες και Ρώσους υπηκόους. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει προκαλέσει σημαντική μετατόπιση πληθυσμού, και όσο συνεχίζονται οι συγκρούσεις, το πιθανότερο είναι η διαταραχή να αυξηθεί. Η κλίμακα των συγκρούσεων και το εύρος των κυρώσεων, καθώς και αβεβαιότητα ως προς το πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση, πιθανόν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, ίσως και μη αναμενόμενες, στις αγορές και τις μακροοικονομικές συνθήκες. Αυτό δημιουργεί σημαντικά αυξημένη αβεβαιότητα σε σχέση με τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται αυτήν την περίοδο όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιεσδήποτε προβλέψεις που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση. Αλλαγές στα λογιστικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένου των πρόσφατων ανακοινώσιμων αλλαγών και της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια', μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στο τρόπο παρουσίασης των οικονομικών μας καταστάσεων και (όσο αφορά το ΔΠΧΑ 17) μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την κερδοφορία των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Σχέσεις Επενδυτών

+ 357 22 122239

investors@bankofcyprus.com

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Στις 30 Ιουνίου 2023, το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου λειτουργούσε μέσω 64 καταστημάτων στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 4 λειτουργούσαν ως θυρίδες. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου εργοδοτούσε 2.902 άτομα διεθνώς. Στις 30 Ιουνίου 2023, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων ανερχόταν σε €25.7 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €2.2 δις. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ και τις θυγατρικές αυτής.